

PRŮVODCE

náhradní rodinnou péčí

prosinec 2019

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE: MLADÍ DOSPĚLÍ (STR. 7)

HLEDÁME VÁS, MÁMO, TÁTO (STR. 28)

PROČ JSEM TADY?

Vol.2

RNDr. Jiří Grygar, CSc.

Mgr. Jan Špilar

Sdružení pěstounských rodin zve na druhou besedu z cyklu **Proč jsem tady?**, tentokrát s **Jiřím Grygarem** na téma Kosmická odpovědnost člověka. Večerem Vás provede **Jan Špilar**.

Kdy: v pondělí 20. ledna 2020
Kde: Univerzitní kino Scala, Brno
Začátek v 18:00 hodin

Předprodej vstupenek bude zahájen od října 2019 přes TIC Brno, <https://ticbrno.cz/predprodej>.

Cena vstupenky je 270 Kč. Výtěžek z besedy bude použit na zajištění potřeb dětí v pěstounských rodinách.

Organizační zajištění akce: **Julija Prejsová, 778 725 471, prejsova@pestouni.cz**

Autor fotografie Jiřího Grygara: Michal Moučka
Autor fotografie Jana Špilara: Tino Kratochvíl

Obsah

Obsah

- 2 Můžeme něco dát
  - 2 Obraz dobrého pěstouna
  - 3 Zachování pěstounské péče aneb...
  - 4 O pěstunech na jednání sociálního výboru...
- Naše téma
Vývojová psychologie – mladí dospělí, odchod do samostatného života
- 7 Odchod do samostatného života
  - 9 Mladí dospělí
  - 10 Pěstouni Geyer
  - 13 Hurá do života! Ale jak?
  - 14 Nabízíme pomocné rámě
  - 17 TPM Tripitaka
  - 19 Chráněný domov v Neratově
  - 20 Navždy pěstounka

- 22 Pozvánky
  - 28 Hledáme Vás, mámo, táto
  - 30 Příběh rodiny
  - 32 Novinky z poraden
  - 35 Dům na půli cesty
- Doporučujeme
- 36 Nové knihy
  - 40 Patron dětí
  - 42 Pomáháte s námi

Ačkoliv tomu počasí vůbec nenasvědčovalo, a po nedlouhých mrazech už zase nenasvědčuje, opravdu jsou Vánoce na dohled. S maminkami a dětmi, dokonce i jedním anglickým tatínkem ☺, jsme v našem Klubíčku zase vily adventní věnce. Trochu se vnučuje ta češtináři oblíbená věta: Vily vily věnce. ☺ Luzně jsme u toho nevypadali/y, ale zážitek to byl krásný a výsledky zdobí dveře a stoly v mnoha domácnostech. Ze Sirény, což je klub pro tatínky a děti vždy první středu v měsíci, když houkají sirény, mi naše holčička přinesla svíček. Nádhera. Všechny třídy naší malé školy zpívaly a recitovaly při rozsvěcení vánočního stromčeka. Mnozí jsme slzu zamáčkli a zpívali s nimi. S čerty nejsou žerty, v žádném ročním období, ale vypadá to, že zatím nikoho neodnesli. Aspoň jsem se nedoslechla, že by po někom byla shánka. Takže suma sumárum samé dobré zprávy. Doma jsme si zase udělali adventní večer s loupáním ořechů, aby byly do cukroví, a krásně si u toho povídali. Stromček už je schovaný za domem a dárky ve skříni. S rodinou a kamarády jsme se domluvili, kdy kdo koho navštíví. A proto už můžou začít VÁNOCE. Doufám, že u vás také. A přeji vám je co NEJKRÁSNEJŠÍ.

Vaše
Lenka Pospíšilová

PRŮVODCE náhradní rodinnou péčí

6/2019, XIX. ročník, vychází 6x ročně
uzávěrka čísla: 28. listopadu, ISSN 1805-3890

vydalo Sdružení pěstounských rodin
Anenská 10, 602 00 Brno
fax: +420 543 249 141

www.pestouni.cz
www.dumnapulicesty.cz
e-mail: info@pestouni.cz, dum@pestouni.cz

IČO 64326471
bankovní spojení: 2700255345/2010, FioBanka

redakce: Lenka Pospíšilová – redaktorka, Pavel Šmýd, Alena Michalová, Ladislav Nevřkla, Zuzana Klápšřtová, Sylva Dvořáčková, Hana Palacká, Tomáš Dvořáček, Hana Benadová, Marie Popovská, Petra Müllerová, Zora Knížková, Julija Prejsová, Radek Šinko, Jana Lišková, Lucie Baliharová, Barbora Čížková, Marie Sindelková

předplatné 200 Kč/rok, vyřizuje: K. Kolářová, spracasopis@gmail.com
design a sazba: Grifart, spol. s r.o.

tisk: ARCH - polygrafické práce spol. s r.o., Charbulova 1195/3A, Brno
Povoleno Ministerstvem kultury, evidenční číslo MK ČR E 13323

Přetiskování článků a fotografií je zakázáno bez písemného souhlasu redakce a zachování autorských práv.

Můžeme něco dát

Tradiční ovzduší Vánoc je v nás spojeno s dětským přijímáním dárečků pod stromečkem. Jejich úžasem, překvapením a radostí. Zároveň s napětím všech zúčastněných, zdali očekávání vyjde, a všem, darujícím i obdarovaným, se v srdci rozezná radostné zaplesání, jak hovoří starobylé slovo.

O dávání bych dnes chtěl psát. V polovině roku jsem se loučil s Petrem Novotným. S pěkným člověkem a také rodičem-pěstounem. Pro mne s běžcem, který běží s životem o závod. Petr si neustále kladl otázku: „Je to už opravdu všechno, co mohu dát?“ A že těch starostí a odpovědností měl!

S manželkou přijali čtyři šikovné dcery od Hospodina, tři děti od Hospodina přes Českou repub-

liku, a pak dvacet vnoučat z Božího požehnání. Hledal cesty pomoci dětem s bolavou minulostí, náročnou přítomností a mlhavou budoucností. Zkoušení nových možností, otcovská, tatínkovská podpora, mužská statečnost. Dovolím si říct – život obětovaný pro druhé.

Starozákonní, na všechny strany tvrdý, hranatý, Kazatel sděluje: Je čas rození i čas umírání. Prožíváme umírání a přitom slavíme rození. Zrození nové radosti, nové naděje. Petr v dokumentárním filmu vyznal: Poznali jsme, že můžeme něco dát, a pak musíme dávat stále víc a víc.

Vánoce, naplněné obdarováním Vám všem přeje

Pavel Šmýd

Obraz dobrého pěstouna

Jak vypadá pěstoun? Je to jeden z nás? Je to nějaký zvláštní typ člověka? Posuďte sami. Přinášíme Vám krátký fiktivní rozhovor s panem Petrem Novotným, manželem, otcem, pěstounem, křesťanem, běžcem, modelářem, lukostřelcem i místním zastupitelem... člověkem, který žil pro druhé.

Petře, co Vás přivedlo na cestu pěstounství?

Tak jsme to s manželkou cítili. A měli jsme to štěstí i Boží požehnání, že se nám v manželství brzy po sobě narodily krásné a zdravé čtyři dcery. Jakmile povyroستly, cítili jsme dostatek síly a lásky, i místo u stolu pro další děti. Pěstounství asi bylo nejprirozenější cestou.

Litoval jste někdy tohoto rozhodnutí?

Ne, to ne. Ale zda jsem dělal vše, co bylo v mých silách a jak mé činy ovlivňovaly životy ostatních... V tom jsem neustále zpytoval svědomí. To víte, přijali jsme tři děti, které neměly start do života lehký. Naše vlastní holky vyrůstaly v řádu, ale také

v nesmírné lásce. Tyto děti ne. Traumata, co si sebou nesly... Nebylo to vždy jednoduché.

Co Vám pomáhalo na cestě pěstounstvím?

Mít v sobě pokoru. Nečekali jsme od přijatých dětí zázraky. Ty umí jenom Pán Bůh. Chtěli jsme jim dopřát radost z bytí v rodině, které přináší i odpovědnost. Chtěli jsme, aby se v životě neztratily, nebály, aby věděly, že nejsou na světě samy.

Co ještě Vás naplňovalo v životě?

Život sám? Snažil jsem se, aby to dávalo nějaký smysl.

Pan Ing. Petr Novotný opustil letos tento svět ve věku nedožitého 58 let. S úctou mu věnujeme tyto řádky. Bylo nám ctí ho profesně doprovázet jako pěstouna a být nablízku jeho hluboké víře a odpovědnosti za své žití na zemi.

za SPR Julija Prejsová

Zachování pěstounské péče aneb proč se (ne)stát pěstounem

Před několik měsíců jsem se setkal s blízkým člověkem. Na odchodu, mezi dveřmi se mi svěřil: „Víš, Pavle, my bychom chtěli být pěstouny.“ A já, žijící řadu let hledáním mámy, táty pro opuštěné děti, se zarazil... A o týden později se situace opakovala s jinou rodinou. Moje reakce byla podobná. Připravuji se na setkání o budoucím pěstounství.

Abych to přiblížil: Jedná se rodiny, které žijí moc hezký život. Muži vydělávají na živobytí, šikovné manželky, šikovné děti, mají moc hezké domy, mohou si dovolit pěkné dovolené. Se svými dětmi je spojuje spousta zážitků z řady společných aktivit o víkendech či prázdninách. Ničím nevyčuhují, ale také se neztrácí v sedí naříkání na těžký život. Ideální kandidáti dlouhodobého pěstounství, stabilní rodiny, podnětné prostředí pro děti.

Proč jsem „nekul železo, když bylo žhavé“? Ve zkušenosti několika měsíců, se mi před očima zobrazily následující obavy.

Do svých domovů si budou muset nechat vstoupit cizí lidi. Úřednice, úředníky. Sociální pracovníky z doprovodné organizace. Budou muset zažít soudní jednání. Budou muset otevřít své nitro a ukázat nejnvtitnější touhy a hodnoty, o které se chtějí dělit, posuzujícím pracovníkům. A pak budou utíkat a utíkat měsíce drahocenného času. Potom budou na dlouhé lokte přebírat dítě. Budou bdít nad výkřiky ze spaní, které jen mlhavě ukazují, co si jejich přijaté děti nesou ve své dušičce. Jejich nabídnutý domov bude najednou místem, kde se budu řešit osoby, které zni-

čehonic budou mít zájem o jejich nové dítě, přestože mu vědomě ubližovaly a doslova tetovaly doživotní zranění. Budou utěšovat chvějící se uzlíček, že jej nikdy neopustí a nenechají mu ničím a nikým ubližovat. Budou argumentovat u soudu, že pláč dítěte, jeho vykolejení, chvění se strachem nejsou dobrým znamením pro pokračování návštěv u příbuzných. A také možná manželé budou doplácet zdravotní pojištění do minima, zůstane-li žena s dítětem doma. Budou snášet šušání sousedek o penězích, za které si jezdí na dovolené. Paní učitelky jim budou vysvětlovat, jak lépe vychovávat nezdárná dítka, budou se obhajovat v poradně, u výchovných poradců, budou s údivem sledovat požadavky vzdělávání, na kterém stát nemá ani na jídlo, a jejich vlastní děti, dle ministerských pravidel, nejsou vítány. Budou bojovat o svůj partnerský vztah v únavě péče o žiznivě děti. A když to vydrží, při výpočtu důchodu jim bude předhazováno, že z takových platů, vlastně není co vypočítávat.

Viděli jste opuštěné dítě, které si odžilo kus svého těžkého života a jasně ví, proč někomu říká mámo, proč volá táto? Pro tyto oči, pro tento hlas, pro teplo náručí, pro podanou ruku, pro telefonát dítěte, to opravu má cenu.

Pavel Šmýd

O pěstunech na jednání sociálního výboru MPSV

Naposledy se situace v náhradní rodinné péči probírala ve výboru pro sociální politiku 3. října na 37. schůzi. V obsáhlé úvodní zprávě se hovořilo o financování, přípravě novely zákona o sociálně právní ochraně dětí 359/99Sb. včetně úprav dávek, transformace dětských center, provázanosti práce příslušných ministerstev, síťování a v neposlední řadě také o propagaci pěstounství.

Aktuální zprávu o situaci v náhradní rodinné péči přednesla Mgr. Jana Hanzlíková, náměstkyně pro řízení sekce správních činností a sociální politiky MPSV. Z oblasti financování uvedla následující informace: na dotace projektu SPOT v r. 2019 bylo vyplaceno 1 506 mil. Kč a v návrhu rozpočtu na rok 2020 je 1 530 mil. Na státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) bylo k 1. říjnu 2019 vyplaceno 170 177 tisíc korun, nejsou však započteny finance rozdělované v rámci mimořádného dotačního titulu. Pro rok 2020 je pro ZDVOP v návrhu rozpočtu 200 mil. V oblasti státního příspěvku na pěstounskou péči se předpokládá za rok 2019 vyplatit 589 mil. a v návrhu rozpočtu na příští rok je 595 mil.

Dále náměstkyně Hanzlíková hovořila o aktuálním stavu v oblasti péče o ohrožené děti. Na kulatém stole v roce 2018 byly podle jejích slov stanoveny jednotlivé úkoly, prvním z nich bylo provázání péče o ohrožené děti, především o děti do tří let, tedy zvláště spolupráce ministerstev zdravotnictví a práce a sociálních věcí. Ta podle slov náměstkyně Hanzlíkové probíhá stále intenzivně na úrovni náměstků a některé záležitosti i na úrovni ministrů.

Konstatovala, že je připraven materiál transformace dětských center, který vznikl za spolupráce MPSV, MZD ale i krajských úřadů a ředitelů dětských center. V současné době ministerstva spolupracují nejvíce s krajem Pardubickým a Středočeským. Předpokládají, že z této spolupráce vzniknou pilotní projekty transformace. Koncepce transformace také zahrnuje řadu služeb, zvl. sociálních a také nové služby na rozhraní sociálně zdravotním. Spolupráce krajských úřadů je vzhledem ke specifikům místní problematiky nutná a nadále se s ní počítá.

Od ledna do června 2019 v jednotlivých krajích probíhala kampaň na podporu pěstounství formou kulturních i odborných akcí. Zpětné vazby na Dny pěstounství jsou podle Hanzlíkové pozitivní.

Další položkou, kterou v sekci sociální politiky řeší, je podpora a rozvoj preventivních služeb pro ohrožené rodiny a děti. V minulých letech se vynaložená částka pohybovala kolem 97 mil., na rok 2020 je alokováno 120 mil. Nicméně představy na MPSV byly ještě vyšší.

K 30. červnu skončil projekt SPOT 1, který zahrnoval tzv. síťování. Poprvé v takto velkém objemu došlo k propojení služeb mezi rezorty sociálním, zdravotním a školstvím. Vznikly tak písemné materiály, které byly k 31. srpnu 2019 zveřejněny na webu MPSV, některé také na webových stránkách Právo na dětství. Hanzlíková pozitivně hodnotí vznik metodik, analýz, popisů práce pro krajské úřady, ať už v rámci síťování, příprav nebo povinného vzdělávání pěstounů. Síťování také podle ní splnilo svůj účel v propojení jed-

notlivých organizací, které poskytují různé služby a podporu v této oblasti.

Se závěrem projektu SPOT 1 startují aktivity navazujícího SPOT 2, který je zaměřen především na děti v ústavní péči. Nadále bude pokračovat v mapování služeb v jednotlivých krajích, které jsou vhodné jako preventivní služby pro ohrožené rodiny a jejich děti.

Hanzlíková ve své úvodní zprávě zmínila také speciální dotační titul: dofinancování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP), jehož schválení by mělo být podepsáno v rozsahu dní (řečeno 3. října 2019). Dofinancování provozu těchto zařízení v průběhu roku bude využíváno stejně jako v minulých letech až do doby, kdy vejde v účinnost novelizovaný zákon o sociálně právní ochraně dětí, v němž bude zvýšená částka zakotvena.

Priority MPSV – novela zákona 359/99Sb.

Za největší prioritu své sekce na MPSV označila Hanzlíková novelu zákona o Sociálně právní ochraně dětí 359/99Sb. Zmínila oblast státního příspěvku na výkon pěstounské péče, který v současnosti činí 48 000 Kč a vyplácí se za každou pěstounskou rodinu doprovázejícím organizacím, případně SPODům. Pěstouni budou mít podle nového zákona možnost změnit doprovázející organizaci pouze jednou ročně, navíc jen k určitému datu. Zvažuje se také navýšení příspěvku pro doprovázející organizace. Částka nebyla valorizována od roku 2013 a podle slov Hanzlíkové si ministerstvo uvědomuje, že nedostačuje na kvalitní doprovázení pěstounských rodin. Ministerstvo financí má podle očekávání názor opačný.

Další navýšení financí v novele zákona

Velká oblast změn se bude týkat přechodných pěstounů. Odměnu přechodného pěstouna MPSV navrhuje zvýšit na 30 000 Kč. Přechodných pěstounů se také týká možnost přiznání jednorázového příspěvku při převzetí dítěte.

Příspěvek by ale měl být nižší než u trvalých pěstounů, případně bude zastropován v jednom roce pro jednoho pěstouna.

Změnit se má také dávka pěstounské péče, jejíž předpokládanou výši náměstkyně Hanzlíková nezveřejnila, což zdůvodnila tvrzením, že tato záležitost nebyla k datu schůze výboru prodiskutována s ministryní Maláčovou.

Navýšit by se měly také finance pro ZDVOPY. V současnosti je jedno dítě v takovémto zařízení subvencováno částkou 22 800 Kč na měsíc, MPSV plánuje zvýšení na 30 000 Kč.

Mladí dospělí odcházející z pěstounské péče by měli dostávat příspěvek 25 000 Kč, stejně jako mladí lidé při odchodu z ústavního zařízení. Nezaopatřenému dítěti, které odchází z náhradní rodinné péče a studuje, by měla do budoucna náležet částka 15 000 Kč měsíčně.

UPŘESNĚNÍ V ROZPRAVĚ

V obecné rozpravě zazněly odpovědi na dotazy přítomných poslanců, které upřesnily výše zmiňované informace. Z nich vybíráme ty, o kterých se domníváme, že budou pro vás užitečné a zajímavé.

Rozlišení příbuzenské pěstounské péče od ostatních pěstounů

V připravované novele zákona 359/99Sb. se také podle slov náměstkyně Hanzlíkové chystá oddělení příbuzenské pěstounské péče od ostatních typů pěstounství. Ministerstvo argumentuje vyživovací povinností a zároveň si uvědomuje, že pěstouni z této početné skupiny potřebují jiné doprovázení a jiné vzdělávání. Finance by pak měly být státem poskytovány na nezaopatřené dítě, ne na odměnu pěstouna.

Dotaz poslance Aleše Juchelky (nestraník za ANO), zda odměna pěstouna bude stále státní sociální podporou, což zamezuje možnosti požádat například o hypotéku, zodpověděla náměstkyně Hanzlíková v tom smy-

slu, že tato změna by mohla přijít na pořad až po oddělení příbuzenské pěstounské péče.

Ještě ke studentské dávce

K příspěvku 15000 měsíčně pro nezaopatřeného, tedy studujícího plnoletého mladého dospělého, doplnila náměstkyně Jana Hanzlíková: bude třeba vytvořit pojistku, například povinnost studenta spolupracovat se sociálním pracovníkem, což by vytvářelo záruku, že tuto dávku budou opravdu pobírat jen studující.

Mgr. Daniel Hovorka pověřený na oddělení koncepce a metodiky ochrany práv dětí MPSV legislativními záležitostmi k tomu doplnil, že kromě podmínky nezaopatřenosti, tedy denního studia ve věku do 26 let, by měla být stanovena podmínka uzavření individuálního plánu se sociálním pracovníkem obce, která by obsahovala: způsob spolupráce, způsob přípravy na budoucí povolání a způsob pomoci při zajištění bydlení a dalších základních životních potřeb. Dále navrhuje omezení možnosti změnit obor studia maximálně dvakrát. Pokud by tak student učinil vícekrát, nárok na příspěvek by ztratil.

Co říká statistika o dětech v přechodné pěstounské péči?

Na závěr přehled z ministerské statistiky o počtech přechodných pěstounů a dětí

v přechodné péči k 31. 12. 2018: Přechodných pěstounů bylo registrováno 792. Děti odešlo v roce 2018 od přechodných pěstounů: 73 k biologickým rodičům, 237 do dlouhodobé pěstounské péče či jiné náhradní rodinné péče, 97 do osvojení a 35 do ústavního zařízení nebo ZDVO Pu. V jednotlivých případech pak přechodná pěstounská péče zanikla např. z důvodu zletilosti apod. Průměrná obsazenost přechodného pěstouna je dle údajů MPSV devět měsíců v roce.

Projednávání bodu věnovaného pěstounské péči skončilo po hodině a 25 minutách.

Lenka Pospíšilová

Poznámka: 4. ledna 2012 byla schválena Národní strategie ochrany práv dětí. Uvědomujeme si, že její cíle, které měly být naplněny v roce 2018, nám jsou velmi, opravdu velmi vzdálené. Rádi bychom znali názor odpovědných osob: proč není vytvořen kvalitní legislativní rámec, proč ústavní péče je stále naplněna i přeplněna, proč ministerstva nespolupracují. Jsou to politické otázky a rádi bychom slyšeli jiné odpovědi, než „to nejde“.

Pavel Šmýd,
předseda Sdružení pěstounských rodin z.s.

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE – Odchod do samostatného života

Malé zamyšlení nad odcházením mladých dospělých do samostatného života.

*Když řekneš: „Svými vteřinami všemi mně, čase, jak bych závodník byl, služ!
Pak pán, pak vítěz na širé jsi zemi –
a co je víc: pak synu můj, jsi muž!*

Pokud by někdo z čtenářů měl připomínky k „genderové nevyváženosti“ těchto Kiplingových veršů, ať si laskavě dosadí: závodnice, paní, vítězka, dcera, žena. Podstatné ale je, že je v nich (jak uvádí pan prof. Smékal ve své knize Víš, jak žít?) skryta, samozřejmě pro obě pohlaví, „výzva k mobilizaci volního úsilí, zaměřeného na překonávání svých slabostí, je zde apel k využívání každé chvíle, ne však ve smyslu být co nejrychlejší, ale být připraven k akci“.

Každý člověk má na cestě životem chvíle, kratší nebo delší období, vyžadující zastavení a zvážení, která cesta nejspolehlivěji vede k cíli, který jsme si předsevzali nebo vysnili. Vykročení do samostatného života je bezpochyby jednou z důležitých životních křižovatek. Pokud mladý dospělý má víceméně reálnou představu, kam směřuje, je napůl vyhráno. Z hlediska zralosti osobnosti se jedná o jedince, který s dospíváním dosáhl minimálně tzv. konvenční úrovně morálního vývoje (podle L. Kohlberga). Těto úrovně, kterou lze zhruba popsat jako ochotu a připravenost jedince plnit povinnosti, s nimiž projevils souhlas, dosáhne větší část členů společnosti.

V každé společnosti se však vyskytují jedinci, kteří této úrovně zralosti nedosáhli – a to převážně „nikoli vlastní vinou“. Bývají to lidé, kterým bylo v dětství nějakým způ-

sobem ubližováno. Následky si pak nesou v podobě poruch sebehodnocení, nezdrženlivosti, citové oploštělosti, parazitního způsobu života. Jejich morálka je založena na vyhýbání se trestu, za správné považují dodržování pravidel, jestliže jsou v jejich bezprostředním zájmu. Leccos z toho lze přičíst také genetické výbavě, poškození vývoje mozku v době před a kolem narození jedince, a to z rozmanitých důvodů.

Mladí lidé, jejichž morální úroveň ustulna na nižších stupních vývoje, mají při osamostatňování problém. V dětství je u nich většinou diagnostikována porucha attachmentu, ADHD (a zdá se, že děti s poruchou pozornosti s hyperaktivitou přibývá; je ovšem třeba odlišit tuto svým způsobem „módní“ diagnózu od prosté nevychovanosti). Tyto děti ze svých potíží úplně „nevyrostou“. Rozličné složky tohoto souboru potíží se objevují v různých kombinacích s rozličnou intenzitou, a vše se může v průběhu času proměňovat. V každém případě jde o jednu ze zásadních potíží, která komplikuje vstup do samostatného života (samozřejmě, komplikujících faktorů je více, od fyzických handicapů až po psychická onemocnění v pravém slova smyslu, tj. o psychózy). Ale většina mladých dospělých, které máme možnost sledovat např. v prostředí Domů na půli cesty, se projevují podobně: jsou impulzivní, neumí se zříct okamžitého požitku ve prospěch pozdějšího žádoucího, dlouhodobějšího dobra, jejich „hodnotový žebříček“ je nezralý, v zátěži se hůře adaptují, mají vysokou míru aspirace, i když často chybí zdroje k jejímu naplnění, nerespektují hranice a společenská pravidla, častěji zneužívají návykové látky. Mají tendenci ze svých nezdarů obviňovat okolí.

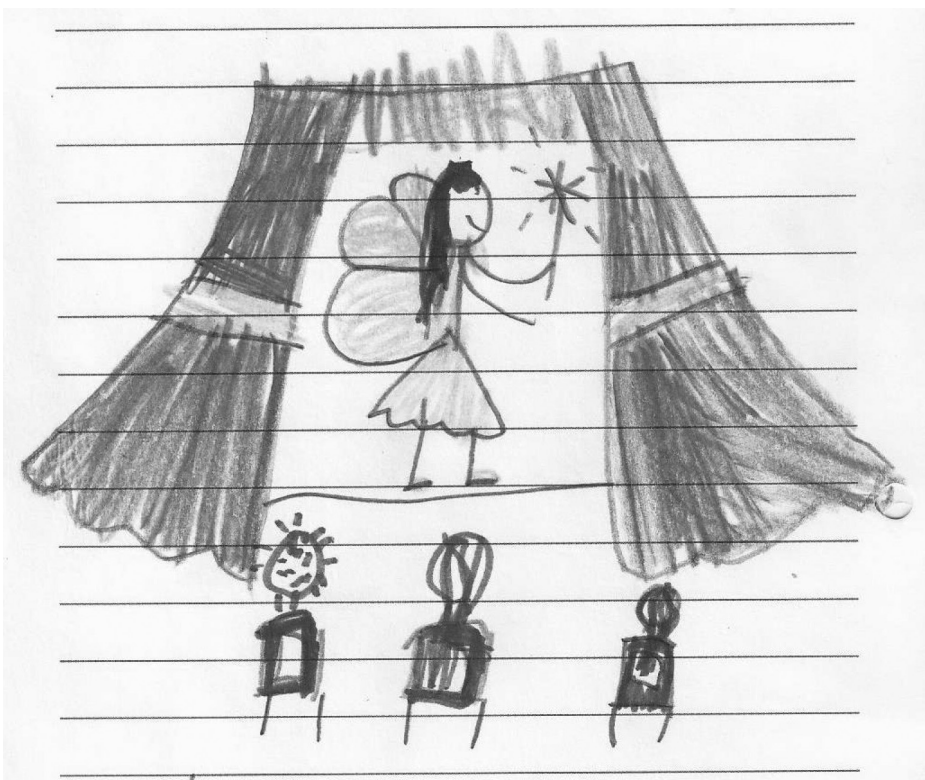

Je třeba připomenout, že mladí lidé s deprivací anamnézou, jakožto „slabší“ členové společnosti, si zasluhují naši pozornost a péči. Na tom je koneckonců založena myšlenka pěstounské péče i osvojení; budováním citového pouta k blízkému člověku eliminovat následky citového strádání, v láskyplném prostředí náhradní rodiny vytvářet a posilovat základní důvěru dítěte ve svět. Pokud se podaří vytvořit pro dítě bezpečný „základní tábor“, jeho kroky do světa jsou pak odhodlanější (i když samozřejmě nikoli bezchybné), vyvine snáze

volní úsilí k překonání svých slabostí a „je připraven k akci“.

Přeji šťastné vykročení do života všem, kterým osud přichystal (slovy básníka) „zrození za těžké, neblahé hodiny“.

PhDr. Alena Michalová,
psycholožka
a vedoucí poradny NRP Praha

Mladí dospělí, aneb start do samostatného života

Časnou dospělost nazýváme přechod mezi adolescencí a plnou dospělostí. Časové ohraničení tohoto období je velmi individuální a různí autoři hovoří o různých věkových hranicích. Obecně lze říci, že mladá dospělost nastává po ukončení středoškolského vzdělání a končí dosažením určitého stupně osobní zralosti. Pokud bychom i tak chtěli přesnější číselné údaje, můžeme si říci, že se jedná o rozpětí zhruba od osmnácti do dvaceti pěti až třiceti let.

V oblasti tělesného vývoje již nedoznáváme výraznějších změn, hlavním úkolem tohoto období je získávání osobní zralosti a vývoj vyrovnané osobnosti. Na začátku časné dospělosti dochází k výrazné životní změně, a to k nabytí zletilosti. Mnoho nových dospělých tento milník přejde takřka bez povšimnutí, avšak pro spousty dětí v náhradní rodinné péči jsou osmnácté narozeniny zlomové. Často se jedná o velkého strašáka, který vyvstává z obav, že úderem osmnáctých narozenin budou muset ze své pěstounské rodiny odejít a že již nebudou nadále vítanými členy domácnosti. Ukazuje se, že i když pěstouni své přijaté děti ujišťují o své lásce a přijetí a o tom, že zde pro ně vždy budou, přijaté děti často mají zakořeněný strach z dalšího opuštění a nabytí zletilosti je tak pro ně velmi náročným obdobím nejistot. Nezdárajte se tedy prosím své děti stále znovu a znovu ujišťovat o tom, že i jako plnoleté budou „vaše“ a že jsou nedílnou součástí vaší rodiny. Nenechte se ukonejšit dojmem, že se tohle přece rozumí samo sebou a je samozřejmé, že i ten nový dospělý bude stále stejně vítaným členem rodiny. I ten nejzatvrzelejší puberták uvítá ujištění (byť to na sobě samozřejmě nedá

znát či to doplní patřičným zakoulením očí a útrpným vzdychnutím), že ve vás stále bude mít oporu a že i v samostatném životě bude mít na koho se obrátit s žádostí o pomoc či o radu.

Na druhou stranu se také nezdá, že přijaté děti z pěstounské rodiny samy odejdou v den osmnáctých narozenin či pár dní poté. Pěstouni se pak často ptají, co udělali špatně, zda v některých situacích neměli jednat jinak, mají o nového dospělého strach, často propadají pocitům beznaděje, marnosti, smutku, ale i vzteku. Věřte, že všechny tyto pocity jsou normální a není třeba se za ně stydět. Mějte na paměti, že je to jejich život a vy ho za ně žít nemůžete. To, zda uspějí či naopak selžou, není jen a pouze na vás. Vaším úkolem je ukazovat cestu a nabízet pomocnou ruku. Na novém dospělém pak je, jakou cestu zvolí. A pokud chce jít temným lesem, je to jen jeho volba. Mějte však na paměti, že i z onoho temného lesa vedou různé cesty a jedna pěšinka ho může opět zavést k vám. Je spousta pěstounských rodin, které si prošly tím, že mladý dospělý z rodiny odešel hned po nabytí zletilosti, po pár letech se však vrátil, a pokud našel otevřenou náruč, byl schopen opět navázat vztahy a řádně se zapojit do života. I tohle je jedna z obdivuhodných sil a schopností vás pěstounů.

Období mladé dospělosti je charakterizováno také překonáváním a konečným překonáním rozporů dětství a dospívání. Výsledkem by pak mělo být získání samostatnosti a nezávislosti na svých rodičích, či pěstounech, ale zároveň zachování si pozitivního a přátelského vztahu k nim.

Obecně lze říci, že v tomto období by se člověk měl dobrat k jisté osobní vyrovnanosti. Neměl by být strháván pocity nepřátelství či nenávisti vůči svému okolí, ani vůči sobě. Mělo by dojít k vyrovnání se se sebou samým, tedy nepodceňovat sebe a své schopnosti, ale zároveň nemít příliš vysoké sebehodnocení. V časně dospělosti také člověk poprvé nastupuje do zaměstnání a zapojuje se do pracovního procesu.

Zásadním rozdílem proti pubescenci je to, že by se mladý dospělý měl stát autentickým vůči sobě. Tedy opustit umělé postoje, které dříve zaujímal jen díky tomu, aby se jevil takový, jakého ho chtěli mít jiní. Postoje, které vydával za své, aby zapadl do party či aby byl oblíbený. Zralý dospělý člověk by měl být sám sebou, měl by být pravdivý k sobě i ke druhým.

Nedílnou součástí mladého dospělého života je schopnost, udržovat široké přátelské vztahy a zejména pak navázat trvalé a hluboké citové pouto k jednomu partnerovi. Ona prostá skutečnost rozhodnout se sdílet s další osobou dobré i zlé, podílet se na kompromisech, budovat svoji vlastní novou rodinu.

Všechny tyto změny se samozřejmě neodehrávají ze dne na den. Jedná se o dlouhodobý proces, který je velmi individuální vzhledem k vývoji daného jednotlivce. V současné době dochází jednak k posouvání tohoto období, tak i k jeho samotnému prodlužování. Na mladé dospělé již není společností vyvíjen takový tlak, aby náročné úkoly tohoto období zvládli co nejdříve a stali se zralými dospělými. Prodlužuje se doba studia, posouvá se věk vstupu do manželství (pokud už se vůbec partneri rozhodnou pro sňatek), posouvá se věk, kdy se dospělí stávají rodiči... A zdá se, že požadavky společností na mladé lidi jsou výrazně volnější než dříve, přesto toto období zůstává velmi náročné, naplněné řadou nových úkolů.

Výsledkem období mladé dospělosti by mělo být několik dlouhodobých či trvalých jasných a konkrétních cílů, ke kterým chce člověk nadále směřovat, měl by být nastartován počátek samostatného života daného mladého dospělého. Samotná realizace těchto cílů však je (či může být) ponechána do následujícího vývojového období.

Mgr. Jana Lišková Fornouzová, DiS.,
klíčová pracovnice rodin, SPR Plzeň

Pěstouni

Pěstoun – morální apel lidskosti a činnost hodná celospolečenského uznání, mající však svoje rizika.

Úvah a zamýšlení se nad problematikou dospívajících lidí, jejich projevů a návrhů řešení je v současné době snad i nadbytek, je publikována celá řada tu více, tu méně zdařilých koncepcí jak z odborné, tak i laické veřejnosti. Snad se tento stav dá nazvat konjunkturální explozí celé řady názorů, radikálních i smířlivých teorií, jak se s pro-

blematikou mládeže, těch dospívajících lidiček, hledajících si cestu džunglí s názvem život, vlastně vyrovnat. Jak má mládež obstát, co dělá dobře a co dělá špatně. Co nedělá vůbec a čeho produkuje nadmíru.

Dalo by se tedy říci, že už bylo řečeno vše, koncepty jsou jasné, stačí už je pouze naplnit..., a přesto to nestačí, žádný zázračný elixír se k problematice dospívání namíchat nedaří, alespoň ne jako univerzální a všeobjímající jediné východisko. Mladí dospívající nejsou

a ani nemohou být unifikováni, jak by zmíněné univerzální elixýry potřebovaly, naopak jsou různorodí, originální, svébytní a individuální bytosti, pouze v daný a potřebný moment nemají dostatek zkušeností, tedy jednají tak jak umí – impulsivně, nerozvázně a emotivně. Život, ten věčný promotér a pokušitel, jim pak sám tu kýženou cestu ukáže... a vyzve k zápasu o přežití.

Život svoji pestrost a rozmanitost nabízí vždy a všem stejně, tedy jak dospívajícím, tak i dospělým, až jsme si nějak zvykli, že to tak má být. Je zde však oblast, taková třináctá komnata života, kterou v běhu onoho života opomíjíme a dokonce na ni zapomínáme. Totiž ten fakt, že jak dospívající, tak i dospělí a posleze senioři, při onom zápasu se životem o přežití, mají možnost volby. Vždy mohou volit mezi něčím a někým, mezi studiem a kvalitní přípravou do perského trhu zvaného pracovní sféra, a mezi nicneděláním, krájením života na kousky zvané užívání si bez námahy. Volit mezi kontakty se slušnou a respektující společností anebo kontakty s neslušnou a nerespektující částí populace. Jednoduše mají ten dar volby. A filuta život jim pak někdy, dříve nebo později, ale jistě předloží vyúčtování.

Z pohledu evoluce však je zde jedna jediná část populace, které dar volby byl odňat – tedy narozené dítě. To dítě, ten zázrak zázraků, ten miniaturní človíček přichází na svět jako čistý, nepopsaný list, přichází zcela bezbranný, avšak se ctí, plný očekávání a naděje, že bude mít štěstí na lidičky kolem sebe, lidičky, které si nezvolil, nevybral, neboť neměl dar volby. Pokud se onen uzlíček a zázrak evoluce narodí do slušné společnosti, slušným a milujícím rodičům, respektujícím pravidla hry zvané život – má téměř vyhráno a bude šťastně vyrůstat v harmonickém, rodinném prostředí, s milující mámou a starostlivým tátou, kteří vytvoří svému miniaturnímu genetickému podobnosti v povijánku ráj.

Avšak životní soupeřník zvaný osud dovede být i krutý a maličký, bezbranný a na fauly zcela nepřipravený tvoreček obdrží první vážnou ránu onoho osudu, nemá – ať už z jakéhokoliv důvodu ty dva nejdůležitější mámu a tátu u sebe. A je tu první problém v jeho maličkém, začínajícím životě, nepochybně generující pozdější problémy v dospívání... tyto děti, rovněž bez daru volby, jsou životem, podobně jako vítři, vláčeny a zmítány sem a tam a čekají, pasivně a s pokorou, jak to zmítání dopadne. Tu lépe, jinde huře a někde zcela špatně.

V lepším případě se najde vhodný osvovitel, osvícené a hodné bytosti, lidé, kteří umí poskytnout dar citu, lásky a porozumění tvorečkovi, který neměl na startovní čáře života štěstí, avšak osvovitelé mu tento handicap vyrovnají vytvořením harmonické rodiny. A po čase se ozve od malého uzlíčku štěstí mámo, táto... a kdo a proč by řešil biologické souvislosti. V dalším také šťastném řešení je rovněž osvícený a s dostatkem pokory disponující člověk, který dítěti vytvoří alternativu v podobě náhradní rodinné péče.

Pokud však děťátko nemá to štěstí, jeho další osud je pak v rukou institucionální výchovy, kterou řídí a zabezpečuje svými pověřenými institucemi stát. To, že se jedná o řešení pro dítě nejhorší, je pouze část pravdy, byť segment odborné a zejména laické veřejnosti s tímto označením části pravdy, bude příkře v rozporu, neboť zastávají názor na trvalý tlak, eliminaci a postupné ukončení institucionální výchovy. Ale budiž, jen je třeba připomenout diskusi o zavedení inkluze do škol, plamenné argumenty pro a proti, střety a rány pod pás u odborné veřejnosti mezi sebou navzájem a nakonec její prosazení... a současný stav. Každý si dosadí svůj úsudek.

Ona institucionální výchova je zmítána názorovými proudy podobně jako zmíněná inkluze ve školách, i zde je řada argumentů pro její eliminaci, stejně jako řada argumentů pro zachování. Jako nutný uvádím fakt, že děti bez rodičů jsou umístěny do dět-

ských domovů, které jsou ovšem z hlediska statutu pojatý stejně jako zařízení pro děti, které pro svoje výrazné výchovné problémy v rodině vlastní, v rodině náhradní, případně v dětském domově, jsou umístěny do výchovných ústavů. A zde ambivalence názorů a argumentů pro a proti institucionální výchově přeshlapuje na místě. Jak dětské domovy, tak výchovné ústavy jsou zřízeny jako institucionální výchovný aspekt, kam se děti umísťují. A zatímco alternativa dětských domovů v podobě NRP, kdy osvojení je nejvyšší morální akt v péči o dítě, je výraznou, podporující a propozitivní variantou, snad hodnou následování podle nastavení, výsledků a úrovně západních a severovýchodních evropských zemí, tak druhá odnož institucionální výchovy – tedy ústavní výchova, není patřičně diskutována. Uvedu několik argumentů, které jsou neoddiskutovatelně palčivé, a přesto se o nich nehovoří tak, jak by si vážnost jejich zadání zasloužila:

- Dítě s vážnými poruchami chování, které se stupňují natolik, že rodiče, NRP, DD ztrácí autoritu, dítě je nerespektuje, utíká z domova opakovaně, nechodí do školy, je agresivní k okolí, užívá OPL, alkohol a cigarety, začíná s trestnou činností, do jeho života vstupuje PČR, poté OSPOD, PPP, SVP (střediska výchovné péče), a přesto se nedostavuje žádoucí efekt v podobě nápravy výchovných problémů. Toto dítě je postoupeno soudu a jeho rozhodnutím je dítě předáno do institucionální výchovy a umístěno do výchovného ústavu.
- Kdo si poradí s takovým dítětem, pokud se institucionální výchova v pojetí a gesci výchovných ústavů eliminuje? Když dosud si nikdo neporadil?
- Kam jinam se takovéto děti umístí? Neboť ony nevyumírají, budou přítomny, budou stále a bude jich asi i více.
- Osvícený a hodný člověk – pěstoun – o takovéto dítě doslova vydrží pečovat malou

chvilku, není a ani nemůže být na toto dítě připraven.

- Takové dítě potřebuje zkušené a erudované profesionály z řad psychologů, učitelů, speciálních pedagogů - etopedů, sociálních pracovníků a vychovatelů.
- I přes uvedené argumenty pro výchovné ústavy s vysokou úrovní odváděné práce vzdělaných profesionálů, se přesto zcela nedaří posílat do občanského života děti emočně srovnané, výchovně disciplinované a s potřebnou úrovní morálních hodnot tak, aby obstály a dosáhly pracovního zařazení a tím jisté životní úrovně.

Tyto nezletilé děti, a po dosažení plnoletosti dospělí lidé, nejsou nastalo připraveni na konkurenci života, rychle ztrácí pracovní návyky, pokud se je u nich vůbec podařilo aktivovat, mají tendenci k rychlému řešení jejich sociálních potřeb za co nejmenší námahu. Velmi rychle rezignují na první životní překážce, ztrácí motivaci pracovat, nemají ani chuť si práci hledat, přijímají a konstruují další a další pseudodůvody, proč nepracují, proč si nehledají bydlení, proč se nedokáží přinutit k pracovní disciplíně... a stále dokola se v těchto svých a pouze sebou zaviněných problémech topí a zmitají, až jim nakonec sami uvěří. A protože jíst a pít se musí, prostředky na pořízení nemají, někde, lhostejno kde a komu, si to vezmou. A začíná se roztáčet spirála končící buď pod mostem s krabicovým vínem nebo v kriminále.

Zkušenosti vypovídají rovněž o vývoji dětí, které s neúprosnou a krutou periodicitou generují problém pro pěstouny nejbolestnější. Jde o genetickou predispozici dítěte od jeho biologických rodičů, tedy těch, které nikdy nevidělo, nezná je. Od prvního roku narození jsou osvojeny a vyrůstají v harmonickém prostředí náhradních a přitom s plnou oprávněností těch skutečných, pravých rodičů, těch milujících, starostlivých lidiček, kteří by děťátku snesli modré z nebe. A pak přijde puberta, která něco v dítěti probudí, něco jej mění a náhle zcela změní, končí harmonie

a nastává rozčarování rodičů a sílí odpor dítěte k nim. Proč? Co se stalo s tím hodným a milým, chytrým ve škole a bystrým doma, s tím NAŠIM dítětem? Opět evoluce, genetické poselství, biologický odkaz biologických rodičů. ALE PROČ? A proč teď a proč vůbec, otázky nekončí, noci jsou probdělé, jenže jinak než s maličkým, když mu rostli zoubky. A problémy s dítětem, tak náhle jiným a tak náhle cizím nekončí, ba se stupňují. A přichází poslední otázka rodičů, těch výchovných rodičů, těch obětavých, hodných a milujících rodičů. Na zrušení osvojení. Ale to už nelze...

Specifikace uvedených rizik je z hlediska statistiky četnosti našťestí velmi nízká a rizika jsou uváděna jako zkušenosťní, skutečná realita pouze pro příklad a ucelenou představu dalším pěstounům. Lidem, kteří se pro tuto smysluplnou, společensky potřebnou a lidsky vysoce etickou činnost, přímo poslání, rozhodnou. A zaslouží si vysoké uznání, jak společensky a lidsky, tak zejména ekonomicky.

Mgr. Zdeněk Geyer

Autor je dlouholetý, odborný konzultant v oblasti veřejnoprávní, bezpečnostní a sociální. V současné době působí jako kurátor pro mládež.

Hurá do života! Ale jak?

Míra naivity, s níž naši mladí dospělí hodlají vstoupit do samostatného praktického života, je někdy neskutečná až neuvěřitelná. Také nároky na to, co by jim mělo jejich okolí nabídnout, poskytnout, zajistit a umožnit, jsou dokladem přehnaného sebevědomí, vysokých a nezkrocených ambicí, velkých očekávání a malé sebereflexe. Přesto všechno se v případě úspěšnosti či neúspěšnosti nedá tak docela paušalizovat. Je tomu tak proto, že vstupní podmínky pro „dospělácký život“ nemají všichni úplně stejné a stejně tak má každý jedinec jinak nastavené své životní priority.

I pohled „z druhé strany“ na mladé lidi ohrožené sociálním vyloučením, chudobou a dalšími negativními společenskými jevy, zvláště různými formami závislosti, je jistým determinanem úspěšné/neúspěšné integrace těchto lidí do běžného života společnosti. Z pohledu naší pobytové služby máme za sedmáct let jejího poskytování přeci jenom jakés takés zkušenosti a víme, jaké předpoklady by našim mladým dospělým jejich další život usnadnily, zlepšily a zkvalitnily.

Jsou to návyky, které lidé žijící ve funkčních rodinách získávají v průběhu svého dětství a dospívání nenásilnou, byť cílenou formou. Je známo, že nejlépe si člověk zapamatuje a přijme za své ty „dobré rady do života“, které si sám prakticky ověří, které vidí kolem sebe v činnosti a chování svých nejbližších a které považuje za samozřejmost.

Které to jsou? No už třeba takové ranní vstávání a pravidelné ranní činnosti spojené s tím, že vše má časovou dimenzi a časovou posloupnost, že je člověk nakonec vykonává jaksi automaticky a bez přemýšlení.

„Zvonil budík, bylo ráno...“. Pro někoho jasný signál k zahájení pracovního dne, pro jiného velký problém. Ten totiž začíná již předcházejícího večera, kdy si člověk, který nemá „budík“ nastavený ve své hlavě, musí nastavit zvonění na mobilu či klasickém budíku. Není roku, abychom neřešili problém s klienty, kteří si sice seženou práci, dokonce práci, která odpovídá jejich schopnostem a možnostem, ale v této práci selžou hned na jejím počátku. V první řadě tím, že ráno tzv. zaspí a následnou situaci vy-

hodnotí chybně. Místo, aby co nejrychleji dohnali skluz, dělají mrtvého brouka – a čekají, co bude!? Většinou až po našem zásahu volají do práce, co se jim stalo a ptají se, jak mají situaci řešit. Dopadne to vesměs tak, že první pozdně omluvené zaspání (druhý nebo třetí den po nástupu) zaměstnavatel ještě nějak zkousne, další však již řeší nekompromisně ukončením sjednaného pracovního poměru ve zkušební době.

Nastává rozčarování a zklamání na obou stranách. V současnosti to pro naše mladé dospělé ještě dopadne dost dobře, protože v době, kdy je na trhu nedostatek pracovních sil, mají šanci najít jiného zaměstnavatele a zkoušet svoje pracovní štěstí znovu. My však vnímáme jistý problém v tom, že takové rychlé „testování“ různých zaměstnání není

Nabízíme pomocné rámě na cestu do opravdové dospělosti

Opětovně jsem dostala milou možnost přispět několika řádky k hlavnímu tématu nového čísla Průvodce NRP. Necítím se jako zdatný pisatel článků, ale musím uznat, že téma je mi natolik blízké, že nešlo odmítnout. Ráda bych také dodala, že v článku popisuji naše zkušenosti a postřehy a nepovažuji to za obecná pravidla či absolutní pravdy.

V naší neziskové organizaci Janus, z.s. se věnujeme dětem, dospívajícím a mladým dospělým, kteří vyrůstají či vyrůstali v ústavní či pěstounské péči. Janus jsme zakládali před jedenácti lety jako reakci na mezeru v systému péče o ohrožené děti. Stát a jednotlivé systémy, ve kterých tyto děti vyrůstají, se o ně zajímají pouze do jejich zletilosti. V případě, že studují, tak do šestadvaceti let maximálně. Jako bychom si mysleli, že tito mladí dospělí úderem osmnáctého roku života přestanou

dobrym vkladem do dalšího profesního ani osobního života. Člověk, který svoji práci vykonává ledabyly, nahodile, nespolehlivě a nekvalitně, ztrácí svou vnitřní hodnotu i dobré jméno, které by jinak tou základní spolehlivostí získal.

Příklady mladých lidí, kteří tuto základní premisu úspěšného vstupu na pracovní trh zvládají, taky máme. Z těch můžeme mít radost a víme, že po skončení naší pobytové služby mohou směřují a s větší sebedůvěrou vykročit do dalšího samostatného života, a to nejen toho pracovního, ale i partnerského a jdnou i rodinného.

Mgr. Ladislav Nevrkla,
vedoucí Domu na půli cesty

cokoli a kohokoli potřebovat. Neexistuje žádná jednotná koncepce podpory pro mladé dospělé, kterou označujeme jako následnou podporu (záměrně neužíváme slovo péče, neboť to evokuje a možná i předurčuje jakousi neschopnost, nemožnost, závislost, dohled a tento postoj, myslíme, tito mladí lidé nepotřebují).

Při vzniku naší organizace jsme si stanovili několik základních principů práce a přístupů, na nichž jsme pak stavěli spolupráci s klienty. Vnímali jsme, že je důležité, aby naše služba byla docházková. Tedy, aby se děti, dospívající a mladí dospělí co nejdříve naučili někam docházet. Aby co nejdříve pochopili, že pokud něco potřebují a chci, musím se zvednout a jít pro to něco udělat. Zdá se to jako banální, ale pro jejich samostatnou budoucnost je to možná to nezákladnější a nejdůležitější, co potřebují pochopit. Během jejich

života totiž byli tolikrát zklamáni ze ztrát, z nenaplnění citových potřeb, z nezájmu, žijí v permanentní nejistotě, že přestali bojovat a přestali cokoli chtít a žádat. Protipólem k tomu je někdy jakýsi falešný pocit, že se svět točí kolem nich, jsou výjimeční tím, že vyrůstají jinak než jejich vrstevníci a není proto třeba velkého úsilí, aby něco získali.

Ráda bych zdůraznila, že nemůžeme očekávat, že se mladý člověk sám probere, zvedne a přijde k nám. V některých případech se tak stane, ale uvědomujeme si, že je třeba maximálně eliminovat překážky, které by vedly ke snížení či ztrátě motivace. Na začátek stačí velmi málo, např. aby služba byla místně dostupná, aby jim při kontaktu někdo aktivně a osobně pomohl a nenechal je stát s vizitkou či letákem v ruce.

Uvědomovali jsme si, že těm, kteří budou přicházet, je třeba věnovat náš čas natolik, abychom získali jejich důvěru, mohl se rozvinout náš vztah a oni si tak mohli dovolit zkoumat a pojmenovávat svoje vlastní potřeby, přání a touhy. To je často pro naše mladé úplně nová zkušenost. Do teď se jich nikdo moc neptal na jejich názor, jak by chtěli danou situaci ovlivnit, či jak by oni sami situaci řešili. My se je snažíme aktivizovat, a to tak, že je pozorně posloucháme, zajímáme se o jejich životní příběh a širší kontext jejich života, respektujeme je v jejich názorech, potřebách, jejich reálných životních možnostech, ale i v tom, že každý z nich potřebuje jiný čas. Naopak se vyjadřujeme, pokud s něčím nesouhlasíme a upozorňujeme na možná rizika. Cestu, kterou si vyberou, ale respektujeme a někdy je to tak, že se naše spolupráce prostě nerozvine. Pro jejich budoucí samostatný život je třeba, abychom je naučili uvědomovat si a pojmenovávat to, co potřebují, aby získali důvěru v to, že se mohou svobodně vyjadřovat, projevovat a volit si vlastní směr.

To ovšem vyžaduje také naši angažovanost, odvahu a důvěru v ně samotné. Podle nás je to jediná cesta k tomu, aby se naučili zodpovědnosti za sebe a kvůli druhým.

Z výše uvedeného vychází i náš další princip, který si při každodenní práci připomínáme. Myslíme si totiž, že jediným a nejlepším expertem na svůj život si je každý sám. Nepovažujeme se za lepší jen proto, že jsme starší, zkušenější, studovanější, máme profesionální roli a tím i moc. S tím nakládáme velmi obezřetně. Říkáme, že nechceme a není naším cílem, aby naši klienti naplňovali naše představy o tom, jak by měli správně žít. Pokud o to stojí, jsme s nimi na jejich cestě, jdeme vedle nich, nikam je netlačíme a ani je netáhneme za sebou, když je třeba, nabídneme rámě, když je třeba, necháme je upadnout, ale zůstáváme stále s nimi po tak dlouhou dobu, jak oni potřebují a chtějí, věříme v ně. Musím říct, že se nám tento přístup nadmíru vyplácí. Tím se totiž staráme jak o důstojnost, svobodu, opravdovou dospělost a samostatnost našich klientů, ale z velké míry tak pečujeme také sami o sebe. Chce to ale dostatek času a trpělivosti, musíme být disciplinovaní, srovnání sami se sebou.

Je třeba si uvědomit, že děti, které se ocitly v náhradní péči, prožily rané traumatické zkušenosti. Ty je ovlivňují v jejich dalším vývoji a mají také vliv na jejich fungování v dospělosti a ve společnosti. Velmi často jde o děti, které jsou opakovaně traumatizované i v dalším průběhu života. Pokud nezažívají uspokojivé, naplňující, blízké vztahy s náhradními pečovateli, jejich víra v sebe sama a bezpečný svět je hluboce otřesena.

Právě s takovými dětmi a mladými se zde setkáváme. Jsou ve věku, kdy mají naplňovat běžná očekávání společnosti, tedy mají studovat či pracovat, slušně žít, rozvíjet vztahy, být výkonní, zakládat rodiny, vracet společnosti to, co do nich

investovala. To na ně vytváří obrovský tlak a ve většině případů nejsou schopni těmto očekáváním dostát. Jestliže známe, odkud přichází a čím si prošli, jestliže se zajímáme o jejich život, jestliže nedošlo k „zalčení“ traumatu, nemůžeme být překvapeni, když se projevují nějak „nepřijatelně“. To znamená dezorientovaně, nezrale, apaticky, rezignovaně, emočně nevyrovnaně, někdy agresivně. Do každodenního života se jim to promítá v podobě snížené životní energie – jsou rychle unavitelní, pro mnohé z nich je nemyslitelné vydržet pracovat osm hodin denně, dodržovat režim, pravidelně ráno vstávat do práce. Jsou v permanentním napětí, připravené na útek či útok nebo zamrzlé a nemohou se pohnout dál. Hůře rozumí druhým lidem, cítí se osamělí, nepochopení, nevědí jak s ostatními navazovat vztahy a jak je rozvíjet. Pokud nebyli opečováváni a laskáni, hůře se také starají o sebe a o svůj prostor k životu. Rychlé uspokojování potřeb se promítá do oblasti hospodaření s penězi. Většinou nepřemýšlí v širších souvislostech, nepřemýšlí do budoucna a neuvědomují si, že každé jednání má svůj důsledek. To jim může výrazně komplikovat život a právě proto potřebují někoho, kdo by srozumitelně vše vysvětlil, po nezbytně potřebnou dobu za ně v širších souvislostech myslel, a tím je to alespoň částečně naučil. Vše v duchu respektu, důvěry a bezpečí. Významným učitelem je v tomto případě také čas.

V souvislosti s neošetřenými traumaty vnímáme také rozpolcenost a hledání v oblasti vlastní sexuální identity, tedy zda je bezpečnější a méně zraňující navazovat vztahy se stejným či s druhým pohlavím bez ohledu na skutečnou sexuální orientaci.

Když se mě někdo zeptá: „A co vlastně ti vaši mladí chtějí od života?“ Musím odpovědět, že je to velmi prosté a mám dojem, že jejich priority nejsou nijak odlišné například od těch mých. Zdá se mi však,

že v jejich případě je to mnohem zesílenější, protože pro mě, člověka, který vyrůstal ve zdravém rodinném prostředí, jde o věci mnohem samozřejmější. Se zráním a blížící se zletilostí touží po svobodě ve smyslu dělat si věci po svém, vytvořit si vlastní pravidla a režim, být nezávislý, svobodně nakládat se svým časem. Někdy i za cenu, že někoho ztratím nebo za cenu že „spadnu na zem“. Problém může nastat, když jim v tom systémy, ve kterých vyrůstají, kvůli vlastnímu strachu, brání. Brání jim dělat chyby, a pokud se tak stane, snaží se jich zbavit. Podotýkám, že dělat chyby není jen normální, ale především nutné. Právě proto, aby svoboda, po které toužím, byla skutečně naplněna. A to díky odpovědnosti, kterou se musím naučit, a ke které musím dozrát také skrze chybění.

Stejně tak jako každý z nás potřebují naši mladí hledat a nalézat vztahy s vrstevníky, hledat lásku a navazovat partnerské vztahy, pochopit vlastní intimitu a naplňovat svoji sexualitu.

Také vztahy s autoritami jsou pro ně důležité. Těžko snáší a prožívají jakékoli změny, jsou velmi vnímaví a citliví na mocenský přístup a autoritářství, na nedodržení slova, lhaní, manipulaci, na nespravedlnost. Pokud se tak děje, opět to ohrožuje jejich motivaci a energii dělat např. formální kroky, které jsou potřebné, někdy nezbytné pro jejich život. Musí rozumět tomu, proč to mají dělat a musí jim to dávat smysl.

Zásadním tématem pro ně je, kde budu po odchodu do života bydlet? Věřte, že i když o tom vaši svěřenci možná nemluví, je to jedno z nejtěživějších témat, neboť nese obrovskou nejistotu, a tedy i strach a úzkost. Přece bez střechy nad hlavou se nemůžeme nikam hnout a stabilní zázemí ovlivňuje prakticky všechny další oblasti našeho života. Ať už ty praktické, nebo ty osobní, vztahové.

Občas od mých přátel a známých slyším: „Mě vlastně nikdy nenapadlo přemýšlet o tom, co bude s těmi dětmi, kterým jsme vozili na Vánoce dárky do dětského domova, až dospějí a odejdou? Co se s nimi vlastně děje? Kam jdou? Kde bydlí? Kdo na ně kde čeká?“...

V průběhu tohoto roku jsme díky kolegům se SocioFactor s.r.o. měli možnost realizovat výzkumné rozhovory s našimi mladými. Potřebovali jsme zjistit, zda se naše představa o pomoci a podpoře směrem k nim nemíjí s jejich osobními potřebami. I když si toto neustále ověřujeme při každodenní práci v přirozeném rozhovoru, přišlo nám vhodné, abychom to prozkoumali ještě hlouběji a neopomenutelný význam to mělo také v tom, že rozhovory realizoval někdo jiný než my.

Mimo jiné klienti vyjadřovali, co považovali, či aktuálně stále považují za důležité z hlediska spolupráce s naší organizací.

Tréninková pracovní místa nabízí Tripitaka

Spolek Tripitaka poskytuje mladým lidem opouštějícím dětské domovy či pěstounské rodiny integrační služby od roku 2010. Začali jsme ambiciózním projektem První úspěch ve spolupráci s brněnským divadlem Husa na Provázku. Mladí lidé na prahu dospělosti ve velmi obtížné životní situaci i kondici byli angažováni jako herci a během půl roku s profesionály vytvořili divadelní inscenaci, ve které zároveň vystupovali. Na základě často dramatických zkušeností těchto dočasných herců postupně vznikla tři divadelní představení, která netradiční formou seznamovala veřejnost s tématy a problémy, kterými žijí tyto mladí lidé. Projekt velmi dobře fungoval a bylo podpořeno třicet šest mladých lidí, pro které byla účast v projektu až iniciačním

Z toho lze také vyvodit i ty nejdůležitější potřeby, které tato skupina obecně má.

Opakovaně zmiňují individuální přístup a možnost sdílení svých prožitých zkušeností, ale zejména také toho, čím žijí právě teď. Dostatek času a prostoru pro ně samotné - mám někoho jen pro sebe, diskretnost, neomezenost v četnosti kontaktů, kontakty jsou dobrovolné, dlouhodobé, dle jejich potřeby. Oceňují konstruktivní návrhy řešení, upozornění na možná rizika, nasměrování, možnost dělat vlastní rozhodnutí, nevnučování názorů a vidění světa. Povzbuzuje je projevená důvěra v ně samotné, v jejich schopnosti, uznání jejich kompetencí a zkompetentňování, všímání si úspěchů a vedení k sebereflexi. Oceňují zájem o jejich budoucnost, přímou, přátelskou, neformální komunikaci, otevřenost, empatii a pochopení.

Ing. Andrea Doubková,
Janus, z.s.

socializačním zážitkem a které tato zkušenost nasměrovala k samostatnému a sebevědomému přístupu k životu ve společnosti.

Postupně jsme služby rozšiřovali, upravovali a na základě přibývajících bohatých zkušeností se dopracovali k programu Moje první práce, který nabízí zajímavá pracovní místa na dobu půl roku u vybraných zaměstnavatelů. Klient může také využít přidružené poradenské služby na základě individuální zakázky klienta: od pracovního a kariérního poradenství, přes služby psychologa či sociálního asistenta.

V současné době nabízíme pět tréninkových pracovních míst na plný úvazek v Brně po dobu půl roku:

1/ pracovník v prodejně Restart, která nabízí módu a módní doplňky malých českých a slovenských značek,

2/ pracovník ve veganské kavárně a cukrárně Tři Ocásci,

3/ pracovník v Komunitním centru Barvy brněnského Bronxu,

4/ pracovník v Hostelu Jacob,

5/ pracovník v nízkoprahovém klubu pro děti a mládež či na recepci IQ Roma servis.

Jedná se o proškolené zaměstnavatele, kteří mají citlivý a individuální přístup k mladým lidem, jejichž je to často první stálější zaměstnání, mnozí mají za sebou i těžké životní zkoušky, případně se vypořádávají s psychickými problémy. Zaměstnavatelé umí správně nastavit hranice i poskytnout v pravý čas podporu. Přímo na pracovišti je placený tzv. patron, který má svého „klienta“ na starosti od zaučení přes motivaci až po řešení případných problémů. Před koncem účasti v programu je klientovi nabízena maximální podpora při hledání navazujícího zaměstnání tak, aby našel to, co mu bude vyhovovat.

Na tréninkovém pracovním místě je mzda přibližně 16 000 Kč čistého. V současné době jsou pracovní místa obsazena, ale na začátku roku 2020 je budeme znovu obsazovat. Zároveň otevřeme

Tréninkové pracovní místo v Hostelu Jacob v Brně, srpen 2018

tři tréninková pracovní místa v obchodě Restart od února 2020.

Příští rok také Tripitaka rozšíří nabídku svých služeb o neplacené dvouměsíční stáže v irském Dublinu v rámci projektu Expedice Irsko. Aktivizační program se skládá z přípravné fáze: angličtina, kulturní workshopy, finanční gramotnost. Následuje dvouměsíční výjezd na stáž v září a říjnu 2020, kdy je hrazeno ubytování v rodinách, letenky a dostatečné denní diety. K dispozici je stálá podpora českého patrona na místě. Po návratu následuje poradenská práce k nalezení navazujícího zaměstnání.

Pro mladé lidi, kteří prošli nějakými psychickými obtížemi, potřebují se stabilizovat a předejít relapsu, bude od půlky roku 2020 Tripitaka také nabízet arteterapeutické skupiny a tréninková pracovní místa v kavárně na zkrácený úvazek v komunitním centru. Ale to je již jiná kapitola.

Mgr. Zdeněk Raiser,
ředitel Tripitaka, z.s.

Kontakty:
www.tripitaka.cz

Moje první práce:
mojeprvniproce@gmail.com

Expedice Irsko:
raiser@seznam.cz

Chráněný Domov v Neratově

V Neratově bylo chráněné bydlení zřízeno v roce 1998. Je určené pro osoby od osmnácti let s lehkým a středním mentálním postižením. Kapacita této služby je dvacet pět uživatelů. Chráněné bydlení je situováno do dvou budov – pro muže a ženy. Uživatelé mají na výběr bydlet buď v jedno či dvouúžkových pokojích.

V rámci činností sociální služby jim pomáhají pracovníci v sociálních službách. Cílem této služby je pomoci jim k samostatnějšímu (v ideálním případě pak samostatnému) životu, kdy se o sebe zvládnou postarat tak, že si najdou vhodné zaměstnání, budou umět hospodařit s financemi a nebudou zneužitelní např. k „pochybnému“ způsobu života. Někteří z našich uživatelů se k nám dostali s nemalými dluhy. Proto je vzděláváme i v tomto ohledu a řešíme s nimi jejich exekuce.

Sociální služba se zaměřuje jak na základní činnosti, jako je pomoc v domácnosti, tak i na ty složitější, např. při jednání s úřady. Uživatelé se učí přípravě stravy, úklidu a praní prádla. Důležitou součástí je i správná manipulace s domácími spotřebiči.

I přesto, že jsou naši uživatelé mentálně postižení, nechceme je držet stranou od běžného života. Proto se podílíme na tom, aby smysluplně trávili svůj volný čas. Jezdíme s nimi na výlety a účastníme se všelijakých sportovních aktivit. Oblíbený je hlavně bowling a plavání.

Do nácviu dovedností patří i doprovody k lékařům či pomoc při hledání informací. Součástí sociální služby chráněného bydlení Domov jsou výukové programy zaměřené na různé oblasti samostatného a zodpovědného života. Uživatelé se vzdělávají v oblastech, jako jsou práce na PC, sexualita nebo zneužití.

Velkou výhodou Sdružení Neratov, z. s., jež je mj. zřizovatelem chráněného bydlení, je, že má hned několik chráněných dílen, jejichž zaměření je vskutku různorodé. A tak naši zaměstnanci nemají problém s výběrem práce, protože si mohou vyzkoušet všechno a zjistit, co je baví a naplňuje. Všechna pracoviště mají své pracovní asistenty. Motivujeme klienty, aby byli zaměstnání a snažili si práci udržet. Učíme je pravidelnému režimu dne.

Průměrně k nám během roku přijde a odejde cca deset uživatelů.

Barbora Cedilová

Navždy pěstounka

Vždycky jsem si myslela, že nejnáročnější období je příchod dítěte do rodiny. Teď už vím, že nejnáročnějším obdobím je odchod dítěte z rodiny. Zažila jsem se svými dětmi už ledacos.

Když jsme naše první pěstounské dítě přistihli při krádeži a nedovolili mu odjet „za přítelkyní“, protože jsme chtěli, aby si ukradené peníze u nás odpracoval, chlapec se rozhodl, že nás potrestá a odstěhuje se od nás. Neměl jít kam ani ke komu a furiantsky říkal, že bude spát klidně pod mostem. Bylo mu 20 let. Zabalil si baťůžek a moje maminkovské srdce mi nedalo, abych do baťohe nepřibalila svetr, kartáček na zuby, svačinu... Přišlo ho to naprosto absurdní, že balím dítě, aby šlo bydlet na nádraží. Chlapec se nějakou dobu potloukal po různých azylových domech a nakonec získal sociální byt v malém městě, kde žije s přítelkyní a se svým malým chlapečkem. Vztah s námi dal do pořádku už před řadou let. Žije jiný životní styl než já s manželem, má dluhy, exekuce, ale žije život statečně a rád.

Jedna z mých pěstounských dcer k nám přišla až v patnácti letech. Chytrá, sportovní, šikovná holka, která měla záměst s primitivním agresoem. Proč si vybrala zrovna někoho takového? Protože její sebevědomí bylo na nule. Tím, že se stala součástí naší rodiny, zvyšovala si vzdělání a začala víc rozumět životu, se nakonec dokázala s hochem rozejít. Bylo za tím spousta trápení, slz i manipulace. Ale zvládla to. Nyní má několik dětí s vysokoškolským a je naprosto perfektní maminka.

Jsou to příběhy dětí, ale všechny tyto příběhy mi jdou přes srdce. Jsem smutná s nimi, trápím se kvůli nim, ale rozhodla jsem se vyhlížet příběhy s dobrým koncem. Možná s jinak dobrým, než bych si vysnila.

Tento rok byl na starosti s dětmi obzvlášť výživný. Náš pěstounský syn Jindra měl celou dobu, co byl u nás, hluboký vztah se svojí biolo-

gickou mamkou. Ta za ním chodila každý týden a snažila se upravit svůj život tak, aby si mohla Jindřiška vzít zase k sobě. Spolupráce s ní byla výborná, přesto to pro Jindru bylo náročné. Naše životní styly byly diametrálně odlišné. Měli jsme na Jindru vysoké nároky (např. v noci se spí, do školy se chodí včas). Jeho maminka tyto požadavky neměla. Žila v noci, spala ve dne. Ale my jsme zase měli střechu nad hlavou, teplo a jídlo. Jindra se v tom motal. Chtěl se mít dobře jako my a nedělat nic jako máma. Nakonec se mámě za pomoci nového přítele podařilo v životě začít fungovat, našla si práci, bydlení a Jindřišek v osmnácti letech odešel bydlet k ní. Občas si s ním telefonuji a modlím se, aby dodělal učební obor. K Vánocům má od nás slíbeno, že mu zaplatíme řidičský kurz.

Za vidinou skvělého života odešla skoro zároveň další pěstounská dcera Adéla. Nastěhovala se k příteli a přerušila s námi vztahy. Ukončili jsme dávky pěstounské péče. Adélka ještě studuje, pokračuje po maturitě. I když je to velmi pilná holčička, se studiem potřebovala vždycky hodně pomoci. Léčí se na úzkostnou poruchu, a tak jí vyhovovalo, že jí přítel nenechá ani chvilku o samotě. Když jí ale nedovolil jet se sestrou a jejími malými dětmi na chalupu, pochopila, že žije skoro v otroctví. Tak mi nyní tajně telefonuje, mailem mi přeposílá svoje práce do školy a prosí o radu. Přišla k nám až ve školním věku, její životní strategie je vyhýbat se konfliktům, být milá a všem lidem se líbit. Stýská se jí po nás, může se vrátit bydlet k nám domů, anebo bydlet se sestrou, ale neumí se postavit situaci, do které se dostala svým rozhodnutím. A bojí se být sama.

Teď jsou doma ještě tři studenti, ti snad s odchodem nebudou tak pospíchat. Naivně jsem si tedy v červnu myslela, že od září se můj život bude už točit okolo mě. Čtyřicet let jsem maminkou, třicet let z toho pěstounka a nyní moje nejmladší pěstounské dítě ukončí první

ročník střední školy a já začnu mít konečně čas na sebe. Budu pravidelně cvičit, opráším angličtinu, proberu celý byt a vyházím všechny nepotřebné krámy.

Už v srpnu se ukázalo, že být pěstounkou jednou, znamená být jí po celý život. V červenci přinesl náš dvojkař Péťa na vysvědčení pětku. Souhra nešťastných okolností. Vůbec jsem nepočítala s tím, že by neudělal reparát. Jenže pěstounské děti mnohdy nečekaně překvapí. V zátěžové situaci se ukáže, co je v nich křehké, bolavé, neuzdravené... Jen s manželem jsme vyrazili na poslední čtyři srpnové dny na cesty. Ráno jsme syna vypravili do školy, po reparátu se měl vrátit na tábor. Celé odpoledne se mu snažím dovolat, teprve večer jsem se dozvěděla, že reparát neudělal. Máme k dispozici dva dny na to, vymyslet co dál. Čekáme na prohlídku zámku a manžel obvolává školy: „Dobrý den, nemáte ještě jedno volné místo?“ Máme už jen poslední školu: „Počkejte chvilku, seženu vám ředitelku“. Čekáme deset minut a prohlídka začíná. Průvodce zvucným hlasem oznamuje, že na protější stěně je portrét zakladatele zámku, manžel v rohu místnosti telefonuje s paní ředitelkou. Péťu nám vezmou. Zítra do devíti hodin máme odevzdat vyplněnou přihlášku. Všechno jsme stihli. Jen ta romantika na společně strávené dovolené se někam vytratila.

Irenka nastoupila v září na nástavbu. Všechno si předem sama zařídila. Má velký zájem si po učebním oboru dodělat maturitu. První den se vrátila brzy, protože nenašla třídu. Škola je rozmístěna ve třech budovách vzdálených od sebe několik autobusových stanic. Na chytrém telefonu hledám spojení a naviguji. Ani druhý den nenašla třídu. Konzultujeme s třídním učitelem, pak s paní ředitelkou. Irenka chodí, bloudí od budovy k budově a nic nenachází. V pátek to vzdala. Začala pracovat jako sociální asistentka. Dostala adresy lidí, které má navštívit. Já dělám asistentku asistentky. Naviguji jí, kam má jít. Irenka neví, co má u lidí dělat. Píše zoufalou smsku: „Ten pán nemluví“. Volíme jednodušší zaměstnání, je

přihlášená do skladu, bude balit oblečení. Jde podepsat smlouvu a na školení o bezpečnosti práce. Cestou volá, že jí bolí břicho. Říkáme naší hypochondrické Irence, že to se stává, když jde někdo první den do práce. Zavolala bratra, ten ji odvezl do nemocnice a za chvíli jde na sál. Brali jí slepé střevo. Pak se Irenka měsíc považuje doma (špatně se jí to hojí). Nemá už nárok na dávky pěstounské péče, na úřad práci ji v neschopnosti nepřihlásí. Je na nás, abychom za ni zaplatili zdravotní pojištění. Pak nás Irenka informuje, že na sebe kvůli operaci musí být moc a moc opatrná. Mám dojem, že to už nepřežiju. Sehnali jsme jí přes inzerát laskavé místo uklízečky v mateřské škole. Irenka se vrací nadšená, druhý den jde rovnou na středisko, prý zánět močového měchýře. Další den jsme ji nahnali do práce, a další den jde zase na středisko, prý angína. Pak už ji v práci nechtějí. Zítra má zase pohovor. Chce prodávat v hračkářství. Nevím, jak to dopadne. Manžel se mě v nadsázce ptá, zda by nemohla Irenka dostat invalidní důchod na lenost a hypochondrii.

A ještě máme doma Monču. Holčičku, kterou nikdo nechtěl, protože neslyší a ve škole jí to nejde. Dítě, které mívalo agresivní afekty mnohokrát denně. Teď je jí pětadvacet. Učí se třetí učební obor. Peče nám dorty. Než jsem přišla z práce, umyla okna. Je milá, příjemná a pracovitá. Na dvoře máme postavený startovací byteček. Ten bude Moniky. Nemůže nikdy bydlet sama. Ale věřím, že na trhu práce se hravě uplatní.

Jsou chvíle, kdy mě z dětí zběsile tluče srdce, jsou noci, kdy nespím. Ale máme také hodně hezkých věcí... většina dětí nekouří, holky žijí cudný život, nikdy nikdo nechodil za školu, moc nám toho neukradli, a to jen peníze, a hlavně nás mají všichni opravdu rádi. Jako rodina jsme hodně soudržná, i to co jsou z domu, udržují kontakty nejen s námi ale i se „sourozenci“. Když je průšvih, hledají u nás pomoc. Jsem moc ráda, že moje děti nejsou na život samy. A šla bych do toho znovu. ©

Jana Frantíková

Pozvánky na rok 2020

Veškeré informace k jednotlivým akcím a přihlášky najdete na stránkách <http://pestouni.eu>. Přihlásit se na akci lze pouze prostřednictvím těchto stránek. Děkujeme za pochopení.

BRNO

Vícedenní semináře

JAK KOMUNIKOVAT A ŘEŠIT PROBLÉMY V RODINĚ

3. až 5. dubna 2020
hotel Skalní Mlýn, Blansko
Lektor: Mgr. Jiří Šupa, Ph.D.

POSILOVÁNÍ SEBEDŮVĚRY A ODPOVĚDNOSTI DÍTĚTE VZHLEDEM K JEHO VĚKU

24. až 26. dubna 2020
hotel Gaudeo, Vranovská přehrada
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

POSILOVÁNÍ SEBEDŮVĚRY A ODPOVĚDNOSTI DÍTĚTE VZHLEDEM K JEHO VĚKU

15. až 17. května 2020
penzion Patria, Kobylí
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

NEBUĎME RODIČI NAPŮL!

5. až 7. června 2020
hotel Na Trojáku, Rajnochovice
Lektor: PhDr. Jeroným Klimeš, Ph.D.

POSILOVÁNÍ SEBEDŮVĚRY A ODPOVĚDNOSTI DÍTĚTE VZHLEDEM K JEHO VĚKU

19. až 21. června 2020
Rekreační středisko Prudká, Doubravník
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

POSILOVÁNÍ SEBEDŮVĚRY A ODPOVĚDNOSTI DÍTĚTE VZHLEDEM K JEHO VĚKU

31. července až 2. srpna 2020
Penzion Zubr, Ujčov
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

POSILOVÁNÍ SEBEDŮVĚRY A ODPOVĚDNOSTI DÍTĚTE VZHLEDEM K JEHO VĚKU

11. až 13. září 2020
hotel Gaudeo, Vranovská přehrada
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

JAK ZVLÁDAT PSYCHICKY NÁROČNÉ SITUACE

26. až 28. září 2020 – sobota až pondělí!!
rekreační zařízení Zámeček Hodonín, Hodonín u Kunštátu
Lektor: Mgr. Darina Rájová.

POSILOVÁNÍ SEBEDŮVĚRY A ODPOVĚDNOSTI DÍTĚTE VZHLEDEM K JEHO VĚKU

16. až 18. října 2020
hotel Ohrada, Visky u Letovic
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

JAK KOMUNIKOVAT A ŘEŠIT PROBLÉMY V RODINĚ

30. října až 1. listopadu 2020
hotel Kras, Jedovnice
Lektor: Mgr. Jiří Šupa, Ph.D.

POSILOVÁNÍ SEBEDŮVĚRY A ODPOVĚDNOSTI DÍTĚTE VZHLEDEM K JEHO VĚKU

20. až 22. listopadu 2020
hotel Skalní Mlýn, Blansko
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

Terapeutické víkendy

VÍKEND PRO MAMINKY

2. až 4. října 2020
hotel Ohrada, Visky u Letovic
Bez lektora.

DUCHOVNÍ VÍKEND

12. až 13. prosince 2020
Rekreační zařízení Vyhlička, Blansko – Českovice
12 hodin vzdělávání,
Lektor: Mgr. Jan Špilár.

Semináře

6 hodin vzdělávání

JAK MOTIVOVAT DĚTI K UČENÍ A ROZVOJI

20. února 2020, od 9 do 16 hod. (čtvrtek)
Lektor: PhDr. Jan Vyhnálek.

SEXUALITA ANEB JAK MLUVIT S DOSPÍVAJÍCÍMI O SEXU

24. až 26. dubna 2020
hotel Gaudeo, Vranovská přehrada
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

PSYCHOLOGIE DĚTÍ

6. května 2020 od 9 do 16 hod.
Lektor: PhDr. Mgr. Michal Tesař.

PRÁVNÍ MINIMUM – DŮCHODOVÝ SYSTÉM, POŽADAVKY NA INVALIDNÍ DŮCHOD PRO DÍTĚ!

17. října 2020, od 9 do 16 hod. (sobota)
Lektor: Bc. Taťána Sojková.

Klubová setkání

3 hodiny vzdělávání

PUBERTA A JEJÍ PROJEVY U DĚTÍ V NRP II.

8. ledna 2020, od 9 do 12 hod.
Lektor: Mgr. Milka Hortová.

NEUROLOGIE DĚTÍ

4. února 2020, od 9 do 12 hod. (úterý)
Lektor: MUDr. Pavlína Danhofer.

DLUHOVÁ PROBLEMATIKA

4. března 2020, od 9 do 16 hod.
Lektor: Mgr. Zuzana Zajícová.

HODNOTY ŽITÉ V RODINĚ

8. dubna 2020, od 9 do 12 hod.
Lektor: Sylva Dvořáčková, vedoucí poradny NRP.

OSOBNÍ NASAZENÍ PĚSTOUNA A HODNOTY V PĚSTOUNSKÉ PÉČI

3. června 2020, od 9 do 12 hod.
Lektor: Sylva Dvořáčková, vedoucí poradny NRP.

JAK HOVOŘIT S DĚTI O BIOLOGICKÝCH RODIČÍCH

9. září, od 9 do 12 hod.
Lektor: Sylva Dvořáčková, vedoucí poradny NRP.

GENY VERSUS VÝCHOVA

7. října 2020, od 9 do 12 hod.
Lektor: RNDr. Miloslava Striová.

JAK POZNAT ŠIKANU

4. listopadu 2020, od 9 do 12 hod.
Lektor: Mgr. Zdenka Odvárková

RODINA MÍSTO DŮVĚRY A PODPORY

2. prosince 2020, od 9 do 12 hod.
Lektor: Sylva Dvořáčková, vedoucí poradny NRP.

Setkání rodin

SETKÁNÍ RODIN V AQUALANDU MORAVIA

23. května 2020, Pasohlávky
Aqualand Moravia je nejmodernější zábavní vodní centrum v České republice, naleznete jej v turistické lokalitě jižní Moravy s nádherným výhledem na Pálavu

SETKÁNÍ RODIN V AQUALANDU MORAVIA

19. září 2020, Pasohlávky
Aqualand Moravia je nejmodernější zábavní vodní centrum v České republice, naleznete jej v turistické lokalitě jižní Moravy s nádherným výhledem na Pálavu.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Vícedenní seminář

VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ A PUBERTA DÍTĚTE S RANÝM TRAUMATEM

3. až 5. července 2020
místo konání: bude upřesněno
Lektor: Mgr. Hana Brodničková.

KROMĚŘÍŽ

Vícedenní semináře

24 hodin vzdělávání

PRÁCE S EMOCEMI U DĚTÍ

17. až 19. dubna 2020

hotel Sola Gratia, Bystřice pod Hostýnem

Zaměřeno na příbuzenskou péstounskou péči.

Lektor: Mgr. Jiří Šupa, Ph.D.

RODINA - MÍSTO DŮVĚRY A PODPORY

11. až 13. září 2020

hotel Sola Gratia, Bystřice pod Hostýnem

Zaměřeno na klasickou péstounskou péči.

Lektorky: Sylva Dvořáčková, RNDr. Miloslava Striová.

VÝCHOVNÁ (NE)JISTOTA RODIČŮ

30. října až 1. listopadu 2020

hotel Sola Gratia, Bystřice pod Hostýnem

Lektor: PhDr. Jeroným Klimeš.

Semináře

PORUCHY UČENÍ A SPOLUPRÁCE S PEDAGOGICKOU PSYCHOLOGICKOU PORADNOU

9. března 2020 od 14 do 18 hod.

4 hodiny vzdělávání, max. počet 20 účastníků, lektorka: Mgr. Hana Burgetová. Cena: 880 Kč, pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR: zdarma.

ZÁKLADY PRVNÍ POMOCI U DĚTÍ

5. května 2020 od 14 do 18 hod.

4 hodiny vzdělávání, max. počet 20 účastníků, lektor: Mgr. Kateřina Bořutová.

Cena: 880 Kč, pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR: zdarma.

DÍTĚ S ADHD

5. října 2020 od 14 do 18 hod.

4 hodiny vzdělávání, max. počet 20 účastníků, lektor: Mgr. Pavla Tomancová. Cena: 880 Kč, pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR: zdarma.

Pokud není uvedeno jinak, konají se semináře v úterý odpoledne v prostorách Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži.

Hlídaní dětí během programu je možné pouze po domluvě. V případě zájmu se hlase nejméně jeden týden dopředu.

Kontaktní osobou je Mgr. Romana Gerátová, geratova@pestouni.cz, tel. 727 903 528.

Všechny akce se konají pouze při dostatečném počtu přihlášených osob!

Klubová setkání

Klubová setkání se konají v prostorách Biskupského gymnázia v Kroměříži.

DÍTĚ JAKO PACHATEL TRESTNÉHO ČINU

8. dubna 2020 od 8.30 do 12.30 hod.

4 hodiny vzdělávání, max. počet 20 účastníků, lektor PhDr. Martin Nasswetter. Cena: 880 Kč, pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR zdarma.

PRÁVNÍ MINIMUM PRO PĚSTOUNY

3. června 2020 od 8.30 do 12.30 hod.

4 hodiny vzdělávání, max. počet 20 účastníků, lektor Mgr. Petr Suchánek. Cena: 880 Kč, pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR zdarma.

JAK HOVOŘIT S DĚTMI O BIOLOGICKÝCH RODIČÍCH

16. září 2020 od 8.30 do 12.30 hod.

4 hodiny vzdělávání, max. počet 20 účastníků, lektor Sylva Dvořáčková. Cena: 880 Kč, pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR zdarma.

GENY VERSUS VÝCHOVA

4. listopadu 2020 od 8.30 do 12.30 hod.

4 hodiny vzdělávání, max. počet 20 účastníků, lektor RNDr. Miloslava Striová. Cena: 880 Kč, pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR zdarma.

PSYCHOHYGIENA

9. prosince 2020 od 8.30 do 12.30 hod.

4 hodiny vzdělávání, max. počet 20 účastníků, lektor Sylva Dvořáčková. Cena: 880 Kč, pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR zdarma.

Setkání rodin

akce hrazené z prostředků SPR

SETKÁNÍ RODIN V AQUAPARKU UHERSKÉ HRADIŠTĚ

13. června 2020, sobota

Aquapark Uherské Hradiště je součástí nově vybudovaného sportovně-rekreačního městského areálu. Z vodních atrakcí vyniká především nejdelší tobogán v České republice, je dlouhý 186 metrů a doplňuje jej ještě jeden kratší tobogán dlouhý 140 metrů. Cena pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR (nebo bez možnosti uzavřít dohodu): 100 Kč za rodinu, pro rodiny s uzavřenou dohodou s jiným subjektem: cena dle ceníku Aquaparku.

SETKÁNÍ RODIN V DINOPARKU VYŠKOV

12. září 2020, sobota

K vidění jsou desítky modelů dinosaurů v životní velikosti, 4D kino a visutá dráha, která umožní pohled na DinoPark z ptáčích perspektivy.

Cena: pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR (nebo bez možnosti uzavřít dohodu): 100 Kč za rodinu; pro rodiny s uzavřenou dohodou s jiným subjektem dle ceníku DinoParku Vyškov.

DĚTSKÝ SVĚT KROMĚŘÍŽ

12. prosince 2020, sobota

Zábavní park nabízí vyžití pro celou rodinu za jakéhokoli počasí. Zatímco menší děti

si mohou hrát ve vnitřní nebo venkovní herně, pro ty starší je připraveno několik sportovišť od skateparku, přes tenisové kurty až po beachvolejbalové či streetballové hřiště.

Cena: pro rodiny s uzavřenou dohodou se SPR (nebo bez možnosti uzavřít dohodu): 100 Kč za rodinu; pro rodiny s uzavřenou dohodou s jiným subjektem: rodin: cena dle ceníku Dětský svět Kroměříž.

PLZEŇ

Vícedenní semináře

PRÁCE S EMOCEMI U DĚTÍ

28. února až 1. března 2020

Penzion U Jandů, Úbersko

18 hodin vzdělávání.

Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

VÍCEDENNÍ SEMINÁŘ I.

24. až 26. srpna 2020

Penzion U Jandů, Úbersko

18 hodin vzdělávání, I. turnus.

VÍCEDENNÍ SEMINÁŘ II.

27. až 29. srpna 2020

Penzion U Jandů, Úbersko

18 hodin vzdělávání, II. turnus.

Seminář

ABY SE U NÁS DĚTI CÍTILY BEZPEČNĚ

22. dubna 2020, Poradna NRP Plzeň

4 hodiny vzdělávání.

Lektor: PhDr. Jan Vyhnálek.

JAK POMOCI ŠIKANOVANÉMU DÍTĚTI

11. listopadu 2020, Poradna NRP Plzeň

3 hodiny vzdělávání.

Lektor: Mgr. Vladimír Vácha.

Kulatý stůl

KDY VYHLEDAT LOGOPEDICKOU POMOC?

15. ledna 2020, Poradna NRP Plzeň.

2 hodiny vzdělávání.

Lektorka: Mgr. Iva Vašulínová.

KDY VYHLEDAT LOGOPEDICKOU POMOC?

22. ledna 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.
Lektorka: Mgr. Iva Vašulinová.

CO PŘINESE REFORMA PSYCHIATRICKÉ PÉČE V PLZEŇSKÉM KRAJI?
19. února 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.

Lektor: Mgr. et Mgr. Martin Fojtíček.

CO PŘINESE REFORMA PSYCHIATRICKÉ PÉČE V PLZEŇSKÉM KRAJI?
26. února 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.

Lektor: Mgr. et Mgr. Martin Fojtíček.

DÍTĚ A BOLEST – PSYCHOSOMATICKÝ POHLED

11. března 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.
Lektorka: PhDr. Blanka Šestáková.

DÍTĚ A BOLEST – PSYCHOSOMATICKÝ POHLED

26. března 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.
Lektorka: PhDr. Blanka Šestáková.

CO JE TO PEVNÁ VAZBA?

6. května 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.
Lektorka: PhDr. Jana Nováčková CSc.

CO JE TO PEVNÁ VAZBA?

20. května 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.
Lektorka: PhDr. Jana Nováčková CSc.

FINANČNÍ GRAMOTNOST DĚTÍ

10. června 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.
Lektor z organizace Člověk v tísni.

CO DĚLAT PROTI VYHOŘENÍ?

16. září 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.
Lektorka: Mgr. Ludmila Hraběová.

NOTÁŘSKÁ POMOC

21. října 2020, Poradna NRP Plzeň
2 hodiny vzdělávání.
Lektorka: Mgr. Lucie Kernerová.

Setkání rodin

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI
únor, Měšťanská beseda, Plzeň

POTÁPĚNÍ S KLUBEM OSAC PLZEŇ
duben, Bazén SK Radbuza

ZOO Plasy

30. května 2020, Plzeňská 37, Plasy
Společný výlet do ZOO.

VÝLET NA RADYNI

14. června 2020, Hrad Radyně

BOWLING

10. října 2020, TJ Lokomotiva, Plzeň

PŘEDVÁNOČNÍ SETKÁNÍ RODIN
5. prosince 2020, TOTEM, Plzeň

3 hodiny

PRAHA**Vícedenní semináře**

PRÁCE S EMOCEMI U DĚTÍ
20. až 22. března 2020
hotel Berchtold, Kunice-Vidovice
18 hodin vzdělávání.
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

JAK POMÁHAT DĚTEM PŘEKONÁVAT TĚŽKOSTI II.

24. až 26. dubna 2020
Praha (bez pobytu)
18 hodin vzdělávání.
Lektorka: Mgr. Martina Vančáková.

PRÁCE S EMOCEMI DĚTÍ

2. až 4. října 2020
hotel Elma, Srbsko
18 hodin vzdělávání.
Lektor: Mgr. Petr Vaněk.

Semináře

DÍTĚ ZÁVISLÝCH RODIČŮ
25. ledna 2020, 9 až 13 hod.
4 hodiny vzdělávání.

Lektorka: PhDr. Ilona Preslová.

ŠIKANA VE ŠKOLE – JAK JI POZNAT A CO DĚLAT

22. února 2020, 9 až 16 hod.
6 hodiny vzdělávání.

Lektor: Mgr. Pavel Dosoudil.

NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE Z POHLEDU SOUDCE

23. května 2020, 10 až 13 hod.
3 hodiny vzdělávání.

Lektorka: JUDr. Hana Nová.

DĚTSKÁ ONEMOCNĚNÍ A JAK NA NĚ
20. června 2020, 10 až 13 hod.

3 hodiny vzdělávání.
Lektorka: MUDr. Lea Kudrnová.

ÚLOHA OSPOD VE VZTAHU K PĚSTOUNSKÉ PÉČI

19. září 2020, 9 až 13 hod.
4 hodiny vzdělávání.
2 hodiny vzdělávání,
Lektor: Mgr. Luboš Kejla.

VÝCHOVA DĚTÍ V PĚSTOUNSKÉ PÉČI

24. října 2020, 9 až 16 hod.
6 hodiny vzdělávání,
Lektorka: Mgr. Hana Brodničková

PRVNÍ POMOC U DĚTÍ

21. listopadu 2020, 9 až 13 hod.
4 hodiny vzdělávání.
Lektor: Český červený kříž

Klubová setkání

PSYCHOLOGICKÉ PORADENSTVÍ
15. ledna 2020, 16 až 18 hod.

Lektorka: PhDr. Alena Michalová

POSEZENÍ NAD KNIHOU

12. února 2020, 9 až 11 hod.
Lektorka: Mgr. Barbora Čížková

PRAKTICKÉ NÁMĚTY PRO VÝCHOVU A BUDOVÁNÍ VZTAHU

11. března 2020, 16 až 18 hod.
Lektorka: Mgr. Zora Knížková

NOČNÍ POMOČOVÁNÍ DĚTÍ

8. dubna 2020, 9 až 11 hod.
Lektorky: Mgr. Marie Šindelková a Mgr. Dana Vohradská

PSYCHOLOGICKÉ PORADENSTVÍ

13. května 2020, 16 až 18 hod.
Lektorka: PhDr. Alena Michalová

DÍTĚ A DIGITÁLNÍ SVĚT

3. června 2020, 9 až 11 HOD.
Lektorka: Mgr. Eliška Hrušková

POSEZENÍ NAD KNIHOU

9. září 2020, 16 až 18 hod.
Lektorka: Mgr. Barbora Čížková

POSEZENÍ NAD KNIHOU

14. října 2020, 9 až 11 hod.
Lektorka: Mgr. Marie Šindelková

PRAKTICKÉ NÁMĚTY PRO VÝCHOVU A BUDOVÁNÍ VZTAHU

11. listopadu 2020, 16 až 18 hod.
Lektorka: Mgr. Zora Knížková

POSEZENÍ NAD KNIHOU

9. prosince 2020, 9 až 11 hod.
Lektorka: Mgr. Eliška Hrušková

Hledáme Vás, mámo, táto

Po změně zákona získáváme údaje o dětech, které hledají pěstouny, od jednotlivých krajských úřadů. Zájemci, zařazení do evidence žadatelů stát se osvojiteli či pěstouny, mohou nadále kontaktovat PhDr. Alenu Michalovou, michalova@pestouni.cz, tel.: 731 507 401.

Těšíme se na spolupráci a nepřestáváme věřit, že společně najdeme každému dítěti milující a pečující rodinu.

Tomášek, nar. 2/2015, žil v nestabilním rodinném prostředí, proto byl spolu se sourozenci umístěn v ústavním zařízení. Tomášek tam nesdílí rodinnou skupinu se sestrami, ty se k němu nechovají dobře, a také, na rozdíl od Tomáška, nemají zájem o umístění do pěstounské rodiny. Děti udržují telefonický kontakt s matkou i ostatními příbuznými, a na propustku také pobývají na návštěvě u strýce. Tomášek podle psychologického vyšetření disponuje dobrou mentální kapacitou, konstatované zpoždění je přičítáno výchovnému zanedbání. Reaguje bystře a pohotově, po umístění v ústavu udělal velké pokroky. Chodí do školky, zapojuje se do všech činností a paní učitelky ho chválí. Dosud není úplně samostatný v sebeobsluze, vyžaduje občasnou pomoc a dohled. Je to veselý, živý a hravý dítě. Tomášek je zdravý, ale zaostává v růstu, je doporučeno vyšetření na endokrinologii. Jedná se o chlapce menšinového etnika, má černé vlásy a tmavé oči.

Dvojčátka Ládík a Lenka, nar. 1/2019, přišla na svět předčasně a první týdny svého života strávila v nemocnici. Jsou to velcí bojovníci, dnes jsou to zdravé dětičky, ve svém vývoji vše dohnaly a nedonošenost by na nich nikdo nepoznal. Mají světlou pleť a rezavé, lehce

nahnědlé vlásy, chlapeček má tmavě modré oči a holčička zelené. Jsou mazlivé, na sebe fixované, pozitivně laděné a usměvavé. Jejich rodiče je mají rádi a rádi by se starali, mají však spoustu práce se staršími sourozenci dvojčátek. Pěstouni, kteří dvojčátka přijmou, budou muset počítat s kontakty s biologickou rodinou.

Dvojčátka, chlapeček Martínek a Michálek, nar. 9/2017, jsou klučíci většinového etnika, kteří byli opakovaně umísťováni svými rodiči do zařízení, nyní již je jim nařizována ústavní výchova. Rodiče se o děti nedokáží postarat, zájem o ně projevují sporadicky. Chlapci jsou zdraví, šikovní a dobře prospívají. Jsou na sebe velmi fixováni. Hledáme pro ně tolerantní pěstouny.

Vašík, nar. 8/2011, je od března tohoto roku umístěn v pěstounské péči na přechodnou dobu. Nyní navštěvuje 2. třídu základní školy, učení ho baví, ve škole udělal veliký pokrok a na vysvědčení měl samé jedničky. Je snaživý, chytrý a vděčný za každou pozornost, dochází na logopedii. Pro tohoto pohledného poloromského chlapce hledáme tolerantní pěstounskou rodinu.

Polorodé sestry Veronika, nar. 8/2018, a Amálka, nar. 4/2016, byly do přechodné pěstounské péče umístěny 7/2019 poté, co jejich matka nevládala svoji závislost na alkoholu a zanedbávala péči o děti. Obě holčičky byly v minulosti opakovaně umísťovány v ústavním zařízení, o starší holčičku nějakou dobu pečoval otec, ten se však o žádnou z dívek již nezajímá. Matka o holčičky jeví zájem, nemá však možnost se s nimi kontaktovat z finančních důvodů. Holčičky jsou v kontaktu

s mateřskou babičkou. Jejich vývoj je mírně opožděný vzhledem k nevyhovujícím podmínkám, v nichž vyrůstaly, u přechodných pěstounů však ve vývoji velmi pokročily. Hledáme pro ně pěstouny, u nichž by našly dlouhodobé zázemí.

Honzík, nar. 10/2013, je chlapec menšinového etnika, narodil se předčasně s nízkou porodní váhou. Po propuštění z nemocnice byl svěřen do přechodné pěstounské péče, kde vyrůstal do svých 2,5 let a následně byl předán do ústavního zařízení. Pro Honzíka byla vyhledána rodina ze zahraničí, ale zprostředkování se nezdařilo. Nikdo z biologické rodiny se o chlapce nezajímá, na návštěvu za ním chodí jeho bývalá přechodná pěstounka. Honzík je rozumově opožděný, trpí poruchou pozornosti a aktivity. Má speciální vzdělávací potřeby, po nástupu do školy bude vyžadovat individuální vzdělávací plán. Nejvíce by ale potřeboval milující pěstounskou rodinu.

Bráškové Miroslav, nar. 12/2014, a Tadeáš, nar. 9/2018, jsou kluci poloromského původu, o které nyní pečují pěstouni na přechodnou dobu. Předtím žili v biologické rodině, která dlouhodobě nebyla schopna zajistit jim vhodné podmínky. Chlapci jsou zdraví, starší Mirek chodí na logopedii a rehabilitaci. Hledáme pro ně trvalé zázemí v tolerantní pěstounské rodině.

Dvojčátka, chlapeček Marek a Martin, nar. 9/2017, jsou zdraví, šikovní a dobře prospívající klučíci většinového etnika. Rodiče je bohužel opakovaně umísťovali do zařízení, protože se o ně nedokázali postarat. Nyní jim byla nařizována ústavní výchova. Rodiče o chlapce projevují zájem sporadicky. Chlapci jsou na sebe velmi fixováni, hledáme proto pro oba umístění v jedné pěstounské rodině.

Matyáš, nar. 8/2011, je od března tohoto roku umístěn u pěstounů na přechodnou dobu. Nyní navštěvuje 2. třídu základní školy, učení ho baví, ve škole udělal veliký pokrok a na vysvědčení měl samé jedničky. Matyášek je snaživý, chytrý a vděčný za každou pozornost. Dochází na logopedii. Pro tohoto pohledného poloromského chlapce hledáme dlouhodobé pěstouny.

Sourozenci Danuška, nar. 9/2011, a Vláda, nar. 6/2015, jsou velmi šikovné děti smíšeného etnika, již více než rok umístěné v ústavním zařízení. Matka se o děti nemůže starat, otec se snaží upravit si podmínky pro zajištění péče o děti, ale dlouhodobě se mu to nedaří. Rádi bychom jim našli místo v pěstounské rodině.

Rodiče Barborky, nar. 2/2018, a Michaela, nar. 12/2018, jsou menšinového etnika a péči o své děti nevládali. Pro péči o ně nemá podmínky ani širší rodina. Míša je zdravý a líbivý chlapeček, Barborka je ve svém psychomotorickém vývoji mírně opožděná. Oba byli svěřeni společně do pěstounské péče na přechodnou dobu a velmi by jim prospělo začlenění do rodiny dlouhodobých pěstounů.

Lukášek, nar. 10/2018, vyrůstá od narození v ústavní péči. Geneticky byl u něj potvrzen Downův syndrom, rodiče si proto na jeho výchovu netroufají. Byli by ale rádi, kdyby chlapeček mohl vyrůstat v láskyplné pěstounské rodině.

Raduška, nar. 6/2018, je ze zdravotních důvodů od narození v ústavní péči. Trpí mikrocefalií, onemocněním štítné žlázy a hypertonickým syndromem. Přes problematický zdravotní stav se Radka vyvíjí přiměřeně, je to velmi čiperná holčička. Rádi bychom pro ni našli tolerantní a laskavé pěstouny.

Osamostatňování dětí „po našem“

Už to slovo v nadpisu zní nezvykle až hrůzostrašně. Každý má svoji zkušenost, svůj pocit v různorodých situacích v životě. I děti od narození mají své prožitky a zkušenosti, o kterých nemá nikdo tušení, přesto jsou v nich a musí s nimi žít, ať je mají zpracované či ne, ať jsou to dobré či špatné vzpomínky.

Čas se neptá. Šestileté přijaté dítě, má po čtrnácti letech v pěstounské péči najednou dvacet a chce to, co jeho vrstevníci. Ale zvládne to? Má na to? Můžeme s ním společně probírat milion věcí a možností, co jej může potkat, a stane se mu ta milionát první.

O dětech z pěstounské péče se napsalo či pro televizi natočilo hodně příběhů. Dnes můžu připojit naši zkušenost a prožitky. Náš, říkejme mu třeba Vojta, k nám přišel v šesti letech, s diagnózou lehká mentální retardace. Se svým čtyřletým bráškou v plenkách, říkejme mu třeba Standa, ten měl v papírech: nespoupracuje ani se známou tetou, možnost úplné demence. Oba úžasní blondáči.

Vojta do poloviny 3. třídy zvládal základní školu se slabým prospěchem. Zažil i dost šikany, proto po poradě v pedagogicko psychologické poradně přestoupil na praktickou základní školu pro děti s vícero vadami, kde dokončil celou školní docházku. Paradoxně zvládl i ZUŠku, obor dechové nástroje, sopránovou i altovou flétnu. Toto zájmové studium ukončil absolventským koncertem. Největším jeho muzikantským úspěchem byla hra na trubku křídlovku. „Sudičky“, děkujeme za jeho hudební sluch. Sláva!

Učiliště si vybral v Holešově - pomocná síla v kuchyni. Po třech letech získal výuční list. Bylo mu devatenáct. Co dál? Prázdniny? Dobře, ale s brigádou. Nastoupil v Hostýnkách, v hotelu Tesák. V den, kdy jsme jej tam dovezli, byl pro hrubý přestupek vyhozen a večer byl doma. Našel si další brigádu

ve městě, osm kilometrů od naší vesnice. Po dvou měsících odešel sám, že se fakt honit nebude, protože když do restaurace přijede na oběd celý autobus turistů, musí pohnout s krájením zeleniny, a to se mu fakt nechce.

Jako v pohádce Třetí cesta - třetí pokus o zaměstnání: tentokrát v expedici, kde paletovým vozíkem nakládal maso a masné výrobky do kamionů. Pronajal si byt ve městě, neboť cesta pěšky domů po odpolední směně, opravdu nic moc. Byt 1+1 s balkónem jsme mu pomohli vybavit. Byl spokojen. Udržovat si domácnost se učil doma i na učilišti. Jenže ta VOLNOST A SVOBODA bez komentářů pěstounů za zády, to je zcela jiný život, úžasné svobodný život. Sám přece v bytě NEBUDE, to nezná z dětského domova, ani od pěstounů. Pustil k sobě domů kohokoliv, okradli ho, neustále se svými návštěvami rušil sousedy.

Domlouvali mu policisté, důvěrnice paneláku, promlouvali jsme s ním i my, finančně mu pomohli s nájmem. Přestal si zvat domů lidi, ale začal jezdit s šestatřicetiletým kolegou z práce autem po republice, platil mu naftu, nechal se využívat. Míval hlad, přestal si uklízet, že se mu jeho domov nelíbí. Zase jsme pomohli, s jídlem i čistícími prostředky.

Přišel čtvrtý „start“. Po roce a půl změnil práci, nastoupil u firmy, kde skládá zeleninu do beden. Výplatu má o 6 000 Kč nižší, založil si bankovní účet, už je v kontokorentu, tedy v mínusu, v bytě je naštěstí pořád, uklízí si, na sobotu si hledá brigádu, ať vybědne z těch dluhů. Pořád se při setkání s námi ptá, zda se už změnil a zda už je to s ním lepší.

Za čtrnáct let, co jsme spolu, nám mockrát řekl, že nás má rád, nakreslil nám hodně obrázků, vyrobil srdíčka, nikdy nezapomněl na žádný náš svátek či oslavu, ale myslím,

že až letos, že až teď, co bydlí rok a půl sám, uvěřil, že jsme tu opravdu vždy pro něj a máme jej rádi, takového jaký je, že není na světě sám a tu pěstounskou péči jsme mysleli a myslíme vážně, I KDYŽ JE UŽ DOSPĚLÝ. Jsme taková jeho kotva, i když jsme podle něj z jiné doby a samozřejmě tomu „občas“ nerozumíme. ☺

A troufám si napsat, že to není jen proto, že i když už Vojta bydlí samostatně, přesto jsme mu uspořádali oslavu jeho dvacátých narozenin s rodinnými přáteli, ani tím, že se ještě staráme o jeho brácha Standa, který má skoro devatenáct a ještě jej „vylétnutí z hnízda“ čeká, že to není jen proto, že jeho sedmadvacetiletá polorodá sestra

s mentální retardací k nám již deset let jezdí a říká mi „mami“, protože i bráchové mi říkají „mami“ ☺, že jeho pětadvacetiletý polorodý brácha, který vyrůstal v adopci, k nám také jezdí nebo my za ním do Prahy. Letos tito čtyři skvělí mladí lidé, sourozenci, budou poprvé jako rodina, jejich rodina, slavít Štědrý den konečně jen spolu a na Silvestra přijedou zase k nám na Moravu. Máme společnou cestu životem, tak je to psáno zřejmě osudem, a ti ostatní, to jsou zase jiné příběhy. Však to všichni pěstouni znáte, vždyť vy zase prožíváte své příběhy. Pro nás i pro děti z dětských domovů jsou nejlepším přítelem naše ruce a otevřené srdce.

pěstounka Růžena

Jak se měly maminky

Moc děkuji za krásně strávený víkend se ženami, které spojuje láska k dětem, které se rodily nejdříve v mozcích dvou lidí, pak na papíře, potom při poznání a setkání tváří v tvář a nakonec i v srdcích. I když jsou naše dítky velmi živá, veselá a hravá, tak někdy dokáží pěkně pozlobit. Tyto společné víkendy nám dávají sílu, jak zvládat každodenní slasti a strasti života. Bylo nám krásně, počasí nám také přálo, dokázaly jsme tvořit, sdílet a společně táhnout za jeden provaz. Každoročně mě tento pobyt velmi posílá a ujistí, že naše konání má smysl. Udělaly jsme si čas na sebe i ostatní, společně seděly u jednoho stolu, společně tvořily. Andělíčky se to mezi námi jen hemžilo

a zkrášlování triček bylo také zajímavé. Každá z nás využila vlastní fantazii a dařilo se všem. Některé zvládly i bohoslužbu, návštěvu letovického zámku, který je rok od roku hezčí. Krásné arboretum a pohyblivé betlémy jsem shlédla hned dvakrát, v sobotu se ženami a v neděli ještě s rodinou. Dětem se výlet také moc líbil. Nebylo by to vše možné, nebýt naší organizátorky Milušky Striové, zkušené instruktorky Marie Popovské a podpory SPR. Děkuji všem

Radka Váňová

Sešli jsme se

Předvánoční setkání pro pěstounské rodiny z plzeňské Poradny náhradní rodinné péče se tentokrát konalo poslední listopadovou sobotu v centru Totem. Přes komornější pojetí nechyběla zábava a poučení pro děti i dospělé.

Uvítání se ujala vedoucí Poradny Mgr. Hana Benadová, končící rok a vzájemnou spolupráci pak zhodnotili i někteří z přítomných pěstounů. Pro dospělé byla připravena přednáška Mgr. Vladimíra Váchy na téma Jak přežít Vánoce?, program pro děti formou kreativní dílny pak připravila Mgr. Veronika Valešová. Děti si mohly vyrobit záložky do knížky, jmenovky na dárky, přáníčka

či sádrové ozdoby na stromeček. Do všech aktivit se s nadšením vrhly a každé dítě si na závěr odnášelo celou hromádku vlastnoručně vytvořených výrobků. Po pauze na občerstvení pak následoval hudební blok pro děti, kterým provázel pan Milan „Benedikt“ Karpíšek. Děkujeme všem našim rodinám za příjemně strávené sobotní dopoledne a těšíme se na spolupráci v nadcházejícím roce.

kolektiv Poradny NRP Plzeň

Mikulášská v Brně

Máte rádi tradice? My ve Sdružení pěstounských rodin určitě ano. A tak téměř čtvrtstoletí jsme s vámi, našimi pěstouny, pěstounaty a celými pěstounskými rodinami... Doprovázíme, podporujeme i trávíme společné chvíle... Třeba na Mikulášských besídkách, které pořádá pracoviště Brno téměř od začátku existence spolku. Tento zvyk se rozšířil, a tak všechny pobočky pořádají v období adventu neformální setkání rodin s přijatými dětmi. Brněnská, pražská a českobudějovická mikulášská se konala 6. prosince. Ta brněnská jako obvykle ve Společenském centru Brno-Bystrc. Od pěti hodin se děti podívaly na pohádku divadla Paravánek a rodiče si v té době mohli aspoň trochu popovídat mezi sebou i s klíčovými pracovníky o všem, co je tíží nebo naopak těší v péči o přijaté děti. Po pohádce a nadílce jsme zůstali ještě chvíli u stolu s dobrotami, tak jak sluší a patří v rodině.

Tak hezké svátky a těšíme se na další společné roky a akce.

Julija Prejsová

Setkání s pracovníci OSPOD

Opět jsme začátkem prosince k nám do plzeňské poradny pozvaly pracovníce OSPODů. Sešly jsme se v hojném počtu – přišly pracovníce z Magistrátu města Plzně a z městských úřadů Domažlice, Klatovy, Přeštice a také dorazila referentka z Krajského úřadu Plzeňského kraje. Společně jsme zhodnotily naši vzájemnou spolupráci v téměř uplynulém roce 2019 a diskutovaly jsme o problematice doprovázení pěstounských rodin. Referentka z KÚ Plzeňského kraje nám nastínila aktuální počty žadatelů o pěstounskou péči a osvojení v našem kraji. Velkým tématem byly kontakty dítěte v pěstounské péči s biologickými rodiči. Touto cestou bychom chtěly všem zúčastněným ještě jednou poděkovat za otevřenost, vstřícnost

a zpětnou vazbu a těšíme se na další spolupráci i v novém roce.

kolektiv Poradny NRP Plzeň

Podpora, která posiluje motivaci

Velmi zajímavou zkušenost pozorujeme u našich klientů v souvislosti se zapojením naší služby do IP Potravinové banky na období červenec 2019 až září 2020 nazvaný Operační program potravinové a materiální pomoci POMPO II. Tím, že naši klienti v rámci této podpory obdrží kvalitní materiální pomoc (potravinu, potřeby pro hygienu a textil) zvyšuje jejich životní standard a sledujeme výraznou změnu v jejich chování, postojích

a motivaci udržet si tento zlepšený standard i do dalšího období. Navíc je to velmi silná pobídka a motivace pro hledání vhodného zaměstnání a zajištění trvalejšího příjmu, aby si současně zlepšení životní úrovně nejen udrželi, ale postupně ještě zvýšili a mohli tak odejít do samostatného života s poznáním kvalitní životní úrovně, jež stojí za zachování.

Ladislav Nevrkla,
vedoucí Domu 1/2

Setkání poskytovatelů sociálních služeb

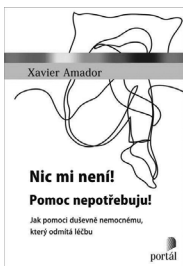
Konferenci konanou ve dnech 18. až 19. listopadu v Hustopečích byl završen letošní rok poskytování sociálních služeb v rámci individuálního projektu Jihomoravského kraje Vybrané služby sociální prevence na území Jihomoravského kraje. Informace o aktuálním stavu individuálních projektů, výsledcích kontrol a místních šetření, vyúčtování, vyrovnávací platbě a financování sociálních služeb podali Petr Horehled, Kateřina Djak, Tereza Samešová, Božena Dolejská a Anna Sedláková. Napjaté financování je mj. i důsled-

kem nezohledněné inflace a nárůstu mezd v oblasti sociálních služeb. Bohužel i rok 2020 bude financován stejným způsobem jako rok 2019, tj. výpočtem, který odpovídá podepsané smlouvě individuálního projektu z roku 2018. Do vážných problémů se tak dostávají všechny sociální služby poskytované nestátními neziskovými organizacemi, tedy i náš Dům na půli cesty.

Ladislav Nevrkla

Nové knihy

XAVIER AMADOR Nic mi není! Pomoc nepotřebuju!

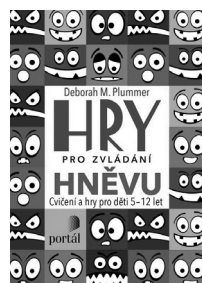
Mnozí lidé, kteří trpí duševní poruchou, si myslí, že jim nic není a že nepotřebují pomoc. U lidí se schizofrenií a bipolární afektivní poruchou se jedná o zhruba polovinu, podobně jsou na tom lidé se závislostí či poruchou příjmu potravy, a svůj stav často podcení i lidé s depresí nebo úzkostnou poruchou. Také lidé, u nichž se rozvíjí demence, mají často problém nahlédnout, že se jejich stav zhoršuje. Autor se ve své práci inspiroval životním příběhem svého bratra, který onemocněl schizofrenií, a na řadě příkladů z jejich společného života a ze své praxe ilustruje, jak složité je přimět člověka s duševní nemocí akceptovat léčbu. Knihu uvítají psychiatři, psychologové, blízcí lidí s duševní nemocí.

JAN BENDA Všímavost a soucit se sebou

Autor čerpá z vlastní bohaté klinické zkušenosti, z meditační praxe i z nejnovějších výzkumů v oblasti emocí, všímavosti (mindfulness) a soucitu se sebou samým (self-compassion). Navazuje na práce M. Frýby, A. Pessa, E. Gendlina, L. Greenberga a dalších a představuje vlastní ucelenou teorii vzniku nejčastějších psychopatologických symptomů. Kniha nabízí originální transdiagnostický model psychotherapeutické změny i praktický popis postupů a technik, jež lze integrovat v rámci kteréhokoli psychotherapeutického přístupu. V kontextu narůstajícího zájmu o využívání všima-

vosti představuje čtenářům dosud nepublikované psychotherapeutické postupy. Moderní pohled, který kniha nabízí, může být cennou inspirací jak pro odborníky, tak pro všechny zájemce o sebepoznávání a seberozvoj.

DEBORAH M. PLUMMER Hry pro zvládnání hněvu

Praktická příručka pro učitele, vychovatele a rodiče, kteří chtějí porozumět dětskému hněvu, zvládat ho a konstruktivně s ním pracovat. Obsahuje 72 her zaměřených na úspěšné strategie zvládnání hněvu ve skupině dětí ve školce a škole, v zájmových kroužcích a na dětských táborech, ale i v rodině. Děti se učí vnímat hněv a emoce jako pomocníky v osobnostním růstu a při rozvíjení zdravých vztahů.

MILUŠE HUTÝROVÁ A KOL. Děti a problémy v chování

V publikaci se prolínají pohledy odborníků různých profesí (od etopedů, psychologů, sociálních pracovníků až po psychiatry a právníky) na problematiku rozličných příčin, projevů a důsledků rizikového a problémového chování, ADHD i tzv. poruch chování. Kniha je obohacena řadou kazuistik a příkladů z praxe, které napomohou porozumění problémovému chování.

IRENE MCHENRY,
CAROL MOOG

Aktivity pro starší děti s PAS

Dospívání je složité období plné neklidu a pochybování o sobě samém. Pro mladé lidi s poruchou autistického spektra je vzhledem k jejich handicapu ještě složitější. Jak najít vnitřní klid? Co pomůže v budování vztahů s vrstevníky? Jak mohou kontrolovat své pocity? Autoři nabízejí soubor aktivit, které jsou založeny na technikách mindfulness a které přispívají k tomu, aby si dospívající dokázali postupně vybudovat důležité dovednosti. První část knihy se zaměřuje na zklidnění těla a mysli. Další se věnuje tomu, jak využít své myšlenky a pocity k budování nezávislosti. Poslední kapitola se pak věnuje vztahům s druhými lidmi a kontrole nad vlastním životem.

JARMILA TOLIMÁTOVÁ

Vykročte z úzkosti

Úzkost zažije během života každý, je běžnou součástí života. Tato publikace je věnována všem, kdo jí v životě mají více, než potřebují, a chtějí ji snížit. V tomto průvodci by autorka ráda nabídla možnosti těm, kteří chtějí svou úzkost zkusit ovlivnit sami. Úzkost umí životní prostor zúžit a vyplnit a někdy stačí nový úhel pohledu či tip na to, co nedělat, či spíše na to, co přestat dělat, aby se úzkost začala vytrácet a uvolnila místo jiným prožitkům. Drobné příklady ze života pomohou úzkostným čtenářům přinést zážitek, že nejsou na obtížě sami, a jejich příbuzným přiblíží jejich prožitky. Knihu uvítají lidé s úzkostnou poruchou, jejich blízcí a dále terapeuti a psychologové.

ZOË KESSLER

Královna chaosu

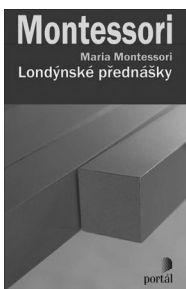
O ADHD se mluví jako o výlučně mužské záležitosti. Hyperaktivní? Přece muži! Nevládají svůj život? Přece muži! Zoë to ale vidí jinak. ADHD k ní patří, zjistili ho, až když už byla dospělá, a ona se s ním musí nějak vypořádat. Nic nezastírající výpověď o tom, jaké to je být hyperaktivní a mít potíže se soustředěním v sobě pojí humor i slzy. Ano, je to těžké, když vyhrajete nevypsanou soutěž o nejhorský sekretářku roku. A když nezvládnete schůzky s kamarády, které jste si domluvila, je to také hloupé. ADHD nám hází klacky pod nohy, ale Zoë našla strategie, jak se s ním vypořádat a nebyť jen „ta hyperaktivní a nesoustředěná“. Její příběh je určen všem ženám, které se potýkají s podobnými problémy.

ROBIN NORWOOD

Ženy, které milují příliš

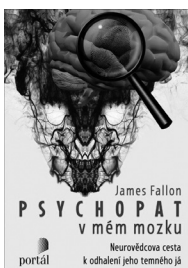
Je pro vás v životě nejdůležitější, abyste měly koho milovat? Věříte v toho pravého a v to, že život s ním vás navždy zachrání před pocitem smutku a osamění? Že ho změníte k lepšímu silou své lásky? Nudí vás „milí muži“, kteří jsou otevření, laskaví a spolehliví? Kniha Ženy, které milují příliš, napsaná pro ženy, jež na podobné otázky odpovídají „ano“, dnes náleží mezi nejslavnější psychologické rádce vůbec. Popisuje příběhy žen, jimž se v dětství dostalo jen málo skutečné péče a které se snaží tento nedostatek uspokojit tím, že pečují o své citově téměř nedostupné partnery. Přitom se však pravidelně zaplétají do nejednoznačných, chaotických a emočně bolestných situací. Autorka takovým ženám ukazuje, jak z jejich bludného kruhu najít cestu ven tím, že rozpoznají svou vnitřní hodnotu a začnou druhým důvěřovat.

MARIA MONTESSORI Londýnské přednášky

Londýnské přednášky přednesla Maria Montessori v roce 1946 na výcvikovém kurzu pro učitele. V každé z nich čtenář cítí, že Maria Montessori procestovala svět a měla

dostatek příležitostí pozorovat děti a jejich vývoj. Přednášky jsou prodchnuty její moudrostí a netýkají se pouze dětství, ale celého vývoje člověka. Londýnské přednášky Marie Montessori se staly základem pro výcvikové kurzy Mezinárodní asociace Montessori. Maria Montessori (1870–1952) byla všestranná italská pedagožka, filozofka a vědkyně. Je známa především svými novými pedagogickými metodami. Vystudovala medicínu, filozofii a psychologii, zabývala se antropologií, biologií a pedagogikou. Po celý život nepřestávala studovat. V její práci se vzájemně ovlivňovala teorie a praxe. Práce Marie Montessori není založena jen na teorii. Její síla spočívá v praktickém uskutečňování myšlenek. Převážnou část jejich prací tvoří výklady pozorování dětí a zdůvodňování pedagogických experimentů.

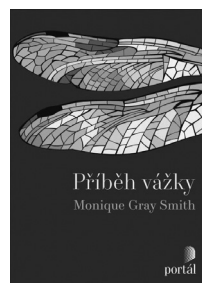

JAMES FALLON Psychopat v mém mozku

Jednoho dne zkoumal osmapadesátiletý Fallon hromádku skenů mozků svých rodinných příslušníků: obrázků, které měly sloužit jako kontrolní zá-

znamy určené ke srovnání se snímky pacientů s Alzheimerem. Úplně vespod ležel snímek, který zjevně odpovídal mozku psychopata. Fallon si pomyslel, že se tam přimíchá nedopatřením ze štosu snímků opakovaně trestaných

násilníků, takže se domluvil s techniky, že zkontrolují, komu záznam patří. Ti nade všechny pochybnosti prokázali, že nikdo nic nepopletl a inkriminovaný sken pochází skutečně od Fallonovy rodiny. Jednalo se o jeho vlastní mozek. V knize Psychopat v mém mozku se prolíná autorovo zamyšlení nad neurologickým a genetickým základem a příčinami psychopatie s vyznáním popisujícím, co všechno se o sobě dozvěděl od svých kolegů a rodinných příslušníků, i zamyšlením nad tím, zda lze psychopaty změnit a čím mohou takoví lidé prospět světu.

MONIQUE GRAY SMITH

Příběh vážky

Tilly je napůl indiánka a napůl Skotka a žije s rodiči a sestrou v malém kanadském městě. Po rozchodu rodičů na čas propadne alkoholu. Naštěstí se může opřít o několik silných žen, které jsou součástí jejího života – o svou moudrou babičku či o chápavou učitelku, a postupně nachází východisko z neradostné existence ve zvláštním terapeutickém centru, které využívá postupy založené na indiánské léčitelské tradici – hluboké vnímání přírody, pobyty v potní chýši, hojivé rituály. Po náročném hledání identity se jí podaří opět navázat kontakt s téměř zapomenutými indiánskými kořeny.

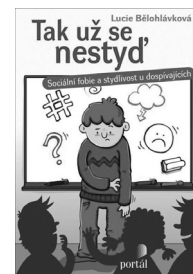

HANS SOHNI

Sourozenecká dynamika

Se sourozenci si člověk spojuje představu hlubokého spolenectví i rivality. V překvapivém kontrastu s každodenními zkušenostmi se však v psychoanalýze

tomuto tématu věnovala až do osmdesátých let minulého století mizivá pozornost a i dnes k tématu existuje jen málo odborných publikací. Vztah se sourozenci však v lidském životě bývá ten nejdělnější a v celém svém trvání je zdrojem mnoha vztahových zkušeností. Autor tak kromě vertikálního rozměru rodinných vztahů (s rodiči) navrhuje všimnout si i horizontální roviny (se sourozenci) a dokládá existenci tzv. horizontálního přenosu. Popisuje, jak je téma sourozenců pojímáno v individuální, rodinné i skupinové psychoterapii dětí i dospělých. Odhaluje, jak nedostatky na rodičovské a párové rovině vedou k destrukci vztahů mezi sourozenci, a naopak jak osvobodování od rodičovských projekcí ve středním věku může být spojeno s rostoucí sourozeneckou blízkostí. Kniha obsahuje příklady z každodenního života i četné kazuistiky a navrhuje, jak by měla vypadat dobrá psychoterapeutická praxe zahrnující sourozeneckou dynamiku.

LUCIE BĚLOHLÁVKOVÁ

Tak už se nestyd'

Bojíš se přihlásit, když se učitel v hodině na něco ptá? Když už zvedneš ruku, stane se ti, že ti správná odpověď „vypadne“ z hlavy, protože ji „přemažou“ tvoje obavy a strach? Bojíš se trapasů a nevíš si rady ve vztazích s ostatními lidmi? Pořád přemýšlíš o tom, co si o tobě druzí budou myslet, a blokuje tě to? Dobrá zpráva je, že podobně na tom jsou i někteří tví vrstevníci. I oni se někdy bojí, že selžou, mají strach navázat sociální kontakt s ostatními, stydí se. Tahle knížka ti pomůže tyhle problémy dostat pod kontrolu. Najdeš v ní tipy, jak poznat škodlivé myšlenky a jak je změnit. Také tady najdeš tipy, jak relaxovat, a knížka tě podpoří v tom, když se odhodláš navzdory strachu k něčemu, co ti nahání strach. Kniha je určena dospívajícím se sociální fobií a úzkostnou poruchou, jejich rodičům a vycho-

vatelům, psychologům pracujícím s dospívajícími se sociální fobií.

DAGMAR ZEZULOVÁ

Domov je místo, odkud tě nevyhodí

Autorka, lékařka a pěstounka, na internetových diskusích známá pod jménem MACEŠKA, připravila ke druhému vydání pokračování příběhu o životě svých přijatých i biologických dětí. S velkou pokorou a laskavostí se rozhodla spolu s dětmi zveřejnit jejich osudy od dětství až do dospělosti. Autorka v novele popisuje, jak se spolu s manželem a svými dětmi rozhodli přijmout dítě z dětského domova a jak děti do rodiny postupně přicházely. Manželé Zezulovi měli dva skvělé kluky Dominika a Daniela, a protože zastávají názor, že děti patří domů, chtěli si k synům pořídit ještě holčičku. A tak přišla Gábinka, která nebyla z mámina břicha, nýbrž z dětského domova. Ale protože bylo u Zezulových pořád ještě místo, rodina se postupně rozrostla o Sašenku, Šárku a nakonec i o skoro plnoletého Filipa. Díky tomu, že autorka popisuje patnáct let života své rodiny od přijetí prvních dětí až po jejich dospělost, poskytuje cenný a nezkraslený pohled na problematiku dětí žijících v dětských domovech a náhradních rodinách. Autorka svými texty ovlivnila i celou řadu jiných osudů – těch, kteří o náhradním rodičovství přemýšleli, ale i těch, jichž se téma adopte, pěstounská či hostitelská péče jakkoli dotýká.

Patron dětí pomáhá

Co říká terénní pracovnice Centra pro náhradní rodinnou péči Bc. Ladislava Pošvová o projektu Patron dětí?

Patron dětí je charitativní projekt, který pomáhá sociálně a zdravotně znevýhodněným dětem. Na svém webu vypisuje sbírky, na které přispívají drobní dárci. Každá sbírka je zveřejněna pomocí příběhu daného dítěte, v němž je popsáno, co a proč dítě potřebuje. Každý příběh musí mít svého patrona – někoho, kdo se zaručí za skutečnost příběhu a za potřebu daru.

Patron dětí momentálně hledá další patrony, kteří by do jejich projektu přihlásili rodiny s dětmi, v nichž existuje nějaká potřeba pomoci, a tak jsme vyzpovídali Ladislavu Pošvovou, jednu z aktivních patronek Patrona dětí. Mluví třeba o tom, jak projekt využívá ona sama a jak je žádost o dar snadná.

Kde pracujete?

Pracuji jako terénní pracovnice v sociálně aktivizační službě pro rodiny s dětmi v organizaci Centrum pro náhradní rodinnou péči o.p.s.

Co je náplní vaší práce?

Pracuji s náhradními rodinami, které se dostaly do nepříznivé sociální situace. Rodinám nabízíme podporu a pomoc při řešení obtížných životních situací, jako jsou např. ztráta bydlení, finanční obtíže, výchovné obtíže dítěte, komunikace na úřadech (ÚP, ČSSZ, OSPOD, Policie ČR a soudy). Dle možností poskytujeme také materiální pomoc. Podporu nabízíme dle potřeb konkrétní rodiny. Pomáháme zprostředkovat další potřebné kontakty a služby – na lékaře, právníky atd.

Kdy jste se poprvé setkala s charitativním projektem Patron dětí?

Poprvé jsem se s ním setkala asi před rokem, kdy jsem hledala vhodnou nadaci či projekt k získání finanční podpory na postel pro dítě z rodiny, kam jsem docházela. O projektu mi pověděla jedna z mých kolegyně, která s ním již měla pozitivní zkušenosti.

Postel? Znamená to, že na webu můžete požádat i o nábytek?

Ano i ne. Projekt pomáhá v šesti kategoriích pomoci a jednou z nich jsou rodiny v nouzi, do které spadá například postel nebo psací stůl. Další nábytek Patron dětí neposkytuje. Ovšem místo nábytku pomůže například s platbou za kroužek, obědy ve škole nebo školce, školními pomůckami a volnočasovými aktivitami. Rodič tak ušetří a nábytek může pořídit.

Co pro vás projekt Patron dětí znamená?

Projekt Patron dětí pro mě znamená jednu z možností, kam se obrátit, když žádám o finanční podporu na něco, co vím, že pomůže určitému dítěti, jehož rodina nemá finanční prostředky na pořízení dané věci. Jak už jsem říkala, může se jednat o postel, školní pomůcky nebo třeba obědy ve školní jídelně.

K čemu charitativní projekt využíváte?

Nejčastěji právě k pořízení pomůcek do školy, obědů ve školní jídelně či na školní družinu.

Jak složité je u Patrona dětí požádat o dar jako patron?

Patrona dětí využívám ráda. S koordinátory příběhů je dobrá komunikace, při nejasnostech mě kontaktují a vše si vždy vysvětlíme. Samotné vyřízení žádosti je poměrně rychlé. Žádosti se vyplňují přes on-

line formulář. Ten musí vyplnit i zákonný zástupce dítěte a zde bývá problém. Rodiny, kam docházím, často nemají PC. Žádosti ale můžeme vyplnit společně v kanceláři, a tak to tak dělám.

Umíte říct, kolika dětem jste skrze projekt Patrona dětí již pomohla?

Celkem jsem žádala o podporu pro sedm dětí. Pro některé z nich opakovaně. Všechny případy byly stoprocentně splněny a podpořeny.

Vzpomenete si na nejhezčí příběh, který jste na webu Patrona dětí měla? Na ten, co ve vás něco zanechal?

Nejhezčí příběhy byly hned tři. Jednalo se o sourozence, které vychovávali prarodiče. Oběma prarodičům bylo přes sedmdesát a děti ve věku 5, 9 a 12 let. Po zveřejnění příběhů mě kontaktovalo několik dárců, kteří chtěli v podporování rodiny pokračovat i nadále v podobě dárců k Vánocům a podobně.

Je něco, co byste vzkázala lidem okolo? Třeba proč by projekt měli využít?

Patronem může být kdokoli – sociální pracovník, učitel, lékař i přítel rodiny. A já věřím, že si každý příběh najde svého dárce, proto se nebojte a o pomoc požádejte!

O pomoc můžete žádat jako **patron příběhu** nebo jako **zákonný zástupce** dítěte na webu Patrona dětí – www.patrondeti.cz. Žádosti musí být vždy vyplněné od obou stran – jejich vyplnění trvá jen chvíli a probíhá on-line, můžete ho tedy vyplnit kdekoli v České republice. Následné zpracování příběhu je rychlé a od dodání všech potřebných materiálů je příběh na webu do pár dní. Peníze, které jdou ze 100 % na pořízení daru, se nikdy nedostanou k rodině, vždy jsou posílány třetí straně a k rodině se dostane až konkrétní dar.

Kristýna Rakovská

patron dětí | společně za lepší dětství

K mikulášské

Každý rok je trochu jiný. Ten letošní byl náročný v mnoha ohledech, ale jsme rádi, že každý rok máme vedle sebe lidi a firmy, o které se můžeme opřít. V souvislosti s tradiční mikulášskou nadílkou jsou to naši stálí partneři Penam, Fikar a Tesco, díky nimž jsme mohli zajistit sladké i zdravé dárky dětem z pěstounských rodin. Děkujeme firmě

Delikommat za poskytnutí automatu na kávu a čokoládu, která byla, jako každý rok, vypitá během hodiny. ☺ Poděkování patří také Společenskému centru Brno- Bystrc za poskytnutí slevy z pronájmu a za perfektní organizaci akce všem kolegům i praktikantům. Těšíme se na další setkání příští rok.

Julija Prejsová

Potřebujete autosedačku?

V letošním roce jsme zahájili spolupráci se společností FunBaby. Firma nás oslovila s nápadem, že by ráda podle potřeby darovala pěstounským rodinám autosedačky značky Zopa. Dvě z autosedaček už dostaly naše rodiny ze Středočeského kraje a další tři poputují do pěstounských rodin Jihomoravského kraje. Těšíme se na tuto spolupráci a děkujeme FunBaby, že si nás vybrali za partnery.

Nabídka pro pěstounské rodiny s dohodou se SPR: pokud potřebujete a využijete pro děti v pěstounské péči autosedačky značky Zopa, ozvěte se nám, nejlépe prostřednictvím svých klíčových pracovníků. Rádi vám zprostředkujeme autosedačku jako dar od společnosti FunBaby.

Julija Prejsová

FUNBABY **izopa**

Děkujeme všem obětavým lidem a firmám, které podporují naši činnost finančně, věcnými dary a nebo dobrovolnickou prací. Těší nás, že společně s Vámi můžeme přispět k tomu, aby děti vyrůstaly v milující rodině.

Našími partnery v roce 2019 jsou:

SAMOSPRÁVA

Jihomoravský kraj • Magistrát města Brna, Odbor zdraví • Magistrát města Brna, Odbor školství mládeže a tělovýchovy • Město Pohořelice • Městská část Brno-Řečkovice

NADACE, NADAČNÍ FONDY

Evropský sociální fond, Operační program Zaměstnanost • Nadace Komerční banky, a.s. – Jistota • Nadační fond Tesco

FIRMY, INSTITUTE A SPOLEČENSTVÍ

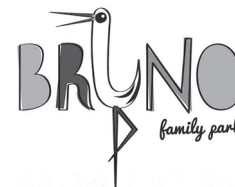
AGROAD s.r.o. • Audit Brno, s.r.o. • BMK servis s.r.o. • Centropen, a.s. • Comax Bowling s.r.o. • Česká kongregace sester dominikánek • Česká provincie sekulárního institutu Schönstattské sestry Mariiny • Čokoládovny Fikar • DELIKOMAT s.r.o. • Diecézní charita Brno • EUROGALAXIE s.r.o. • ELEKTROWIN a.s. • GRIFART, spol.s.r.o. • GSP RAFINERIE s.r.o. • Chata Štvanice • Komunita sester Těšitelky Božského srdce Ježíšova • Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka pod ochranou Svaté rodiny • Metrostav a.s. • Penam, a.s. • Planet Bowling Olympia Brno • Potravinová banka pro Brno a jižní Moravu • Retry s.r.o. • Rotary klub Valtice – Břeclav • Římskokatolická farnost Brumovice • Římskokatolická farnost Březník • Římskokatolická farnost Jinošov • Římskokatolická farnost Lomnice u Tišnova • Římskokatolická farnost Sloup v Moravském krasu • Římskokatolická farnost Uherčice • Římskokatolická farnost Velké Bílovice • Sestry dominikánky • Soroptimist Int. Club Brno I. • Wellness Kuřim s.r.o.

INDIVIDUÁLNÍ DÁRCI

Eva Bártová • Marie Bednářová • Ludmila Běhanová • Jana Bílková • Zdenka Bouzková • Bohumil Bradáč • Bohdanka Braunerová • Bc. Zuzana Bročková • František Brůna • Marie Citterbarďová • Michal Cvingraf • Jan Čajka • Magdalena Čoupková • Zdenka Čurdová • Roman

Diviš • Přemysl Dížka • MUDr. Vladimír Dadák • Petr Doležal • Jiří Drozd • Olga Dvoroková • Ing. Blanka Drápalová • Jindřiška Dvořáková • RNDr. Milana Faltusová • Jiří Ferby • Růžena Frantová • MUDr. Hana Gavendová • Arnošt Goldflam • Josef Grolich • Ladislav Grunda • Martina Handlová • Josef Havelka • Josef Havlát • Petr Havlát • Jana Hejlová • Vlasta Heroldová • Jaroslav Hladík • Marie Hofírková • Ing. Petr Hochman • Vladimíra Holasová • Vladimír Homola • Tamara Horáková • Jaroslava Hudcová • Marie Chrástková • Margita Illovská • Ing. Stanislav Janků • Ervín Jansa • Jiří Jeniš • Marie Ježová • Ing. David Jílek • Jaroslav Jundra • František Kania • PhDr. Ivan Kania • Pavel Kaupa • RNDr. Jiří Koch • Ing. Tomáš Kolář • Pavel Konzal • Kopřivovi • Karla Kovaříková • František Kozubík • Dobroslava Kricklová • Petr Kucharčík • Pavel Lacina • Ing. Petr Levák • Ing. Jiří Líba • RNDr. Milan Libezný • Zuzana Linhartová • Jiří Liška • Marie Maděřičová • Marečkovi • Vladimíra Marvánová • Alois Medla • Viktor Mechl • Mgr. Jiří Mikulášek • Ludmila Moravcová • Jiří Moucha • Kateřina Mrázková • Monika Náležinská • Helena Nerudová • Jan Nosek • Václav Novák • Marcela Novotná • MUDr. Jindřich Olšovský • Jana Osmíková • Mgr. Šárka Pantůčková • Jiří Pavlica • Petr Pawlica • Jenovefa Petru • Tomáš Polách • Severin Pošta • Josef Požár • Ing. Jiří Prudký • Hana Ráčková • Mgr. Pavel Rajmic • Martin Rája • Joachim Rothkögel • Magda Rothkögelová • Ing. Luboš Rumian • Monika a Břetislav Rychlíkovi • Ing. Josef Ryšávek • Elena Sebiňová • Miroslav Slach • Karel Slanina • Dita Smýkalová • PhDr. Irena Sobotková • Mojmír Solář • Jiří Sovadina • Jiří Suchánek • Ing. Václav Svoboda • Libor Ševčík • Ing. Ivo Šilhánek • Hedvika Šimíčková • Ing. Pavel Šimonek • Jana Šimonovská • MUDr. Ondřej Škoda • Jaroslav Šturma • MUDr. Milan Šulc • Ladislav Šustr • Ing. Josef Švec • Libuše Tarabová • Stanislav Valenta • Magda Vaňková • Magda Váňová • Mgr. Karin Vavrošová • Petr Vázler • Radek Vichr • Renata Vintrová • Ing. Hana Vlachová • Jitka Vybíralová • Jitka Vyhřídálová • Jaroslav Vysloužil • Milada Wurmová • Josef Zahradník • Irena Zahradníková • Ing. Jan Zachoval • Iva Zemanová

Děkujeme!

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt Vybrané služby sociální prevence na území Jihomoravského kraje, registrační číslo CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_005/00 07741 je financován z Evropského sociálního fondu, Státního rozpočtu ČR a rozpočtu Jihomoravského kraje prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

**25 let
pro život
dětí
v rodinách**

**PF
20
20**

**Sdružení pěstounských
rodin**

VŠEM LIDEM DOBRÉ VŮLE,
VŠEM DĚTEM, MAMÁM, TÁTŮM,
ABY HLEDALI A NACHÁZELI
SRDCE PLNÉ LÁSKY
PŘETE PAVLA ŠTŮCH